

120

JÚN
2022

Založené 1984
Zväzok XI.

Founded 1984
Volume XI.

Annual subscription (4 numbers): 16 €
Additional 4 € for mail

OBSAH

CONTENTS

Vyhlasenie Výkonnej rady SOKŠ	35
Zmeny v redakčnom kolektíve	36
Juraj Šťastný: Dve žartovné šachové skladby	37
Originály	39
Okienko do sveta	45
Úpravy a errata	49
Výsledky skladateľských súťaží	50
PAT A MAT 2021 #2.....	50
PAT A MAT 2021 exo.....	52
Marek Kolčák: Pohoda v Rige.....	64
PAT A MAT tourneys.....	68
Zoznam podporovateľov PAM	68

PAT a MAT

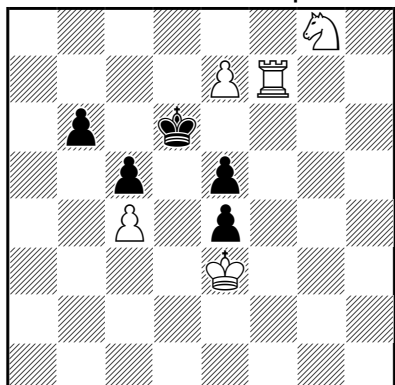
ČASOPIS KOMPOZIČNÉHO ŠACHU
CHESS COMPOSITION MAGAZINE
ЖУРНАЛ ШАХМАТНОЙ КОМПОЗИЦИИ

Vasil Ďačuk, veľmajster, trojnásobný majster sveta a podľa počtu bodov v Albumoch FIDE najúspešnejší slovenský šachový skladateľ, oslávil 25. 3. 2022 päťdesiate narodeniny.
Srdečne blahoželáme!

ORIGINÁLY

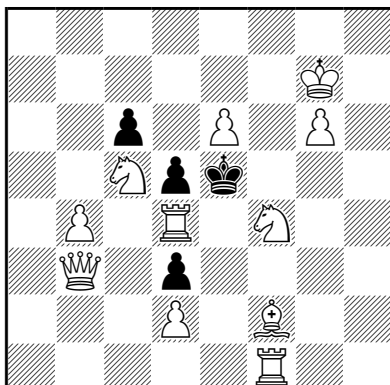
Andreas Witt
D – Finnentrop

120 #2 (5+5)

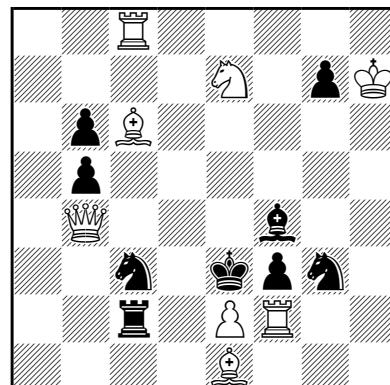
b) ♖b6→c6, c) ♖b6→e6
d) + ♖f5

Miguel Uris
E – Valencia

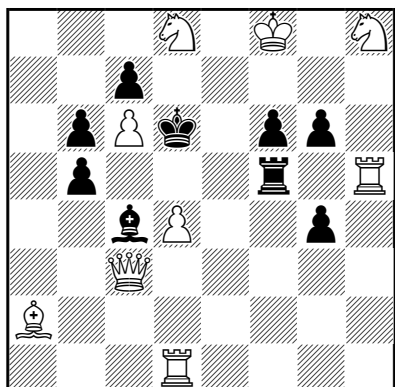
121 #2 (11+4)

Givi Mosiašvili
GE – Rustavi

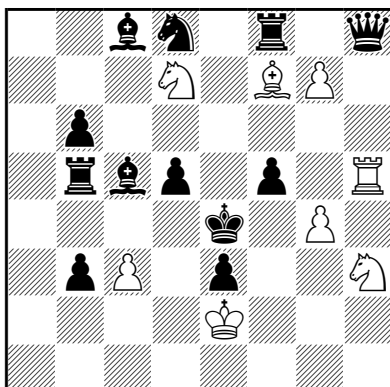
122 #2 (8+9)

Jurij Gordian
UA – Odesa

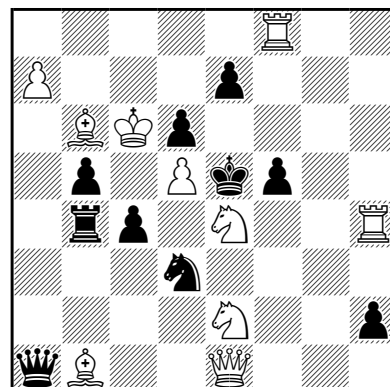
123 #2 (9+9)

Gerhard Maleika
D – Gütersloh

124 #2 (8+12)

Luis Gómez Palazón
E – Murcia

125 #2 (10+10)

■ **120:** a) 1.e8♔! hr. 2.♔d7#, b) 1.e8♕! t., 1...♔e6 2.♖f6#, c) 1.e8♖! t., 1...♔c6 2.♖:e6#, d) 1.e8♗+!, 1...♔c6 2.♖c7#, 1...♔e6 2.♖e7#.

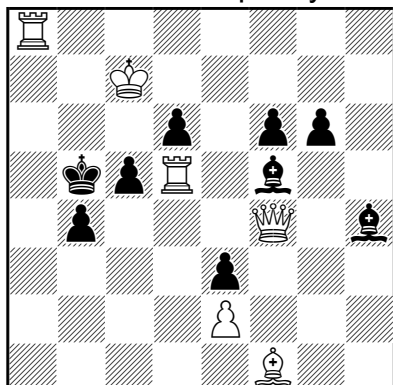
Vierling mit Allumwandlung, 2 Mattwechsel auf die Königsfluchten, Meredith. (autor)
■ **121:** 1.♗b7? t., 1...c5 x 2.♔:d5# X, 1...♔f5! a, 1.♔d1? t., 1...♔f5 a 2.♔h5# D, 1...♔d6! b, 1.♕e3? t., 1...♔f5 a 2.♗f:d3# E, 1...♔d6! b, 1.♗h3? A t., 1...♔f5 a 2.♕g3# C, 1...♔d6! b, 1.♗:d5? B t., 1...♔d6 b 2.♕g3# C, 1...c:d5 2.♔:d5# X, 1...♔f5! a, 1.♕g3! C hr. 2.♗e2#, 1...♔f5 a 2.♗h3# A, 1...♔d6 b 2.♗:d5# B, 1...♔:d4 2.♔c3#.

Salazar double, Banny, Kharkov 2 double, Arnhem, reversal, flight giving key, half battery, battery creation double, changed mates, transferred mate. (autor)
■ **122:** 1.♖e8? hr. 2.♗d5# A, 2.♗f5# B, 1...♗c:e2 a 2.♖:f3# C, 1...♗g:e2 b 2.♖:f3# C, 1...f:e2 c 2.♖:f3# C, 1...♖:e2 d 2.♖:f3# C, 2.♔:c3#, 1...♕e5!, 1.♖f8? hr. 2.♔:f4# D, 1...♗c:e2 a 2.♖:f3# C, 1...♗g:e2 b 2.♖:f3# C, 1...f:e2 c 2.♖:f3# C, 1...♖:e2 d 2.♖:f3# C, 2.♔:c3#, 1...g5!, 1.♕:b5! hr. 2.♖:f3# C, 1...♗c:e2 a 2.♗d5# A, 1...♗g:e2 b 2.♗f5# B, 1...f:e2 c 2.♔:f4# D, 1...♖:e2 d 2.♖:c3#, 1...♗:b5 2.♗d5#.

Utrojennaja forma temy le Grand, vtoričnyj Dombrovskis v forme zaščit, tema Channeliusa, tema Barnsa, peremena matov 2×4. Na zaščitu 1...♖:e2 prochodit obratnaja forma temy Luukonena (ili, čornyj Luukonen). (autor)
■ **123:** 1...♕d5 a 2.♔b4# A, 1...♖d5 b 2.♗hf7# B, 1.d5! hr. 2.♗b7#, 1...♕:d5 a 2.♗hf7# B, 1...♖:d5 b 2.♔b4# A.

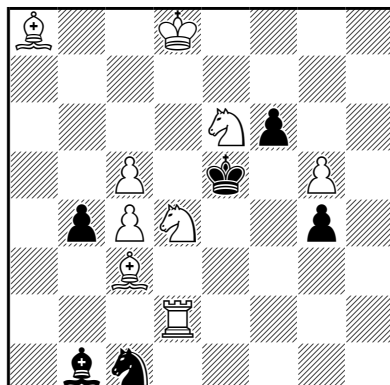
Recipročná záměna v kombinácii s témou Grimshaw.

Marián Šemrinec
SK – Krompachy

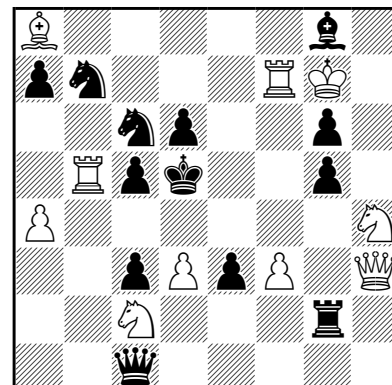
126 #3 (6+9)

Ladislav Salai jr.
SK – Martin

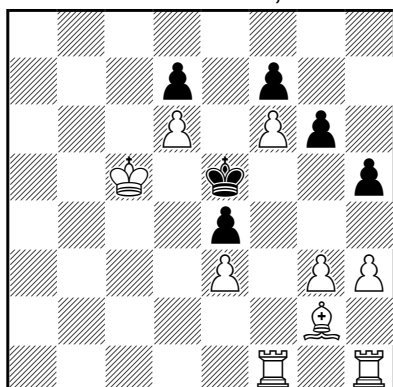
127 #3 (9+6)

L. Makaronez a
L. Lyubashevsky
IL – Haifa a Rishon Le Zion

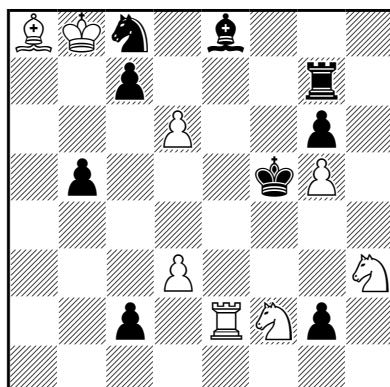
128 #3 (10+13)

Rauf Aliovsadzade
USA – Lincoln, NE

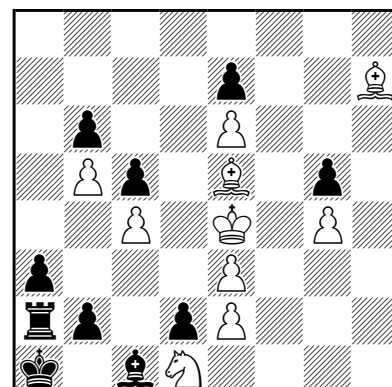
129 #4 (9+6)

Valerij Kirillov
RU – Serov

130 #7 (8+9)

Stanislav Vokál
SK – Drienovec

131 #13 (10+10)

■ 124: 1. ♖:f5! hr. 2. ♙:d5#, 2. ♜e5#, 2. ♜f4#, 2. ♘f6#, 2. ♘g5#, 1... ♚h6 2. ♙:d5#, 2. ♜e5#, 1... ♚g7 2. ♙:d5#, 2. ♜f4#, 1... ♚h3 2. ♙:d5#, 2. ♘f6#, 1... ♙d7 2. ♙:d5#, 2. ♘g5#, 1... ♙e7 2. ♜e5#, 2. ♜f4#, 1... ♙e6 2. ♜e5#, 2. ♘f6#, 1... ♚f7 2. ♜e5#, 2. ♘g5#, 1... ♙f7 2. ♜f4#, 2. ♘f6#, 1... ♙d4 2. ♜f4#, 2. ♘g5#, 1... ♙d6 2. ♘f6#, 2. ♘g5#. The problem shows all combinations of 2 mates out of 5 mates, where all mates are threats. In problem 259 from PAT A MAT 109, only 3 of the 5 mates were threats. The key is very easy to find. (autor)

■ 125: 1. ♘f6? hr. 2. ♘d7#, 1... ♙c5! a, 1. ♘2g3? hr. 2. ♜:f5# A, 1... ♙c5 a 2. ♘:c5# B, 1...e6!, 1. ♘c5! B hr. 2. ♘d7#, 1... ♙c5 a 2. ♜:f5# A, 1...d:c5 2. ♙c7#, 1... ♚a7 2. ♚c3#, 1...f4 2. ♜h5#. Erokhin, Kharkov 2, Chernet. (autor)

■ 126: 1. ♜:d6? hr. 2. ♜b6#, 1... ♙e4!, 1. ♙g2! hr. 2. ♜:c5+ ♚c5 3. ♜a5#, 2...d:c5 3. ♙c6#, 1... ♙d7 2. ♜:d6 hr. 3. ♜b6#, 2... ♙c6 3. ♙:c6#, 2...c4 3. ♜d5#, 1... ♙e4 2. ♚e4 hr. 3. ♚d3#, 2...b3 3. ♚a4#, 1... ♙d3 2.e:d3 hr. 3. ♚c4#.

■ 127: 1. ♜f2! hr. 2. ♙d5 A hr. 3. ♘c6# B, 1...g3 2. ♜:f6 C hr. 3. ♘f3# D, 1... ♙e4 2. ♘c6+ B ♚e6 3. ♜:f6# C, 1...f5 2. ♘f3+ D ♚e6 3. ♙d5# A, 1... ♙b3 (♙e2) 2. ♜(:)e2+ ♙e4 3. ♜:e4#.

■ 128: 1. ♚d7! hr. 2. ♚c6+ ♚c6 3. ♙b7#, 2... ♙e5 (♙e6) 3. ♚e4#, 1... ♙c~ 2. ♜:c5+ ♚c5 3. ♚b5#, 1... ♙d4! 2. ♘b4+ ♙e5 3. ♘g6#, 1... ♙bd8 (♙ba5) 2. ♜f5+ g:f5 3. ♚f5#, 1... ♜g4 2. ♚g4 hr. 3. ♚e4#, 2... ♙e5 3. ♘b4#, 1... ♙f7 2. ♚f7+ ♙e5 3. ♘g6#, 1... ♙e5 2. ♜f5+ g:f5 3. ♚f5#. Half-pin, active sacrifice. (autori)

■ 129: 1. ♜f4?, 1...g5!, 1. ♜f2?, 1...h4!, 1.h4! hr. 2. ♙h3 hr. 3. ♙d7 g5 4. ♜f5#, 1... ♙e6 a 2. ♙h3+ ♙e5 b 3. ♙d7 g5 c 4. ♜f5#, 1...g5 c 2.h:g5 hr. 3. ♜h4 hr. 4. ♜:e4#, 3... ♙e6 4. ♜:e4#, 2... ♙e6 a 3. ♜h4 hr. 4. ♜:e4#, 3... ♙e5 b 4. ♜:e4#. Vďaka voľnému poľu e6 nie je čierny bezmocný po otvorení prvého radu pre ♜h1. Po úvodníku po ťahu kráľa na toto pole nasleduje

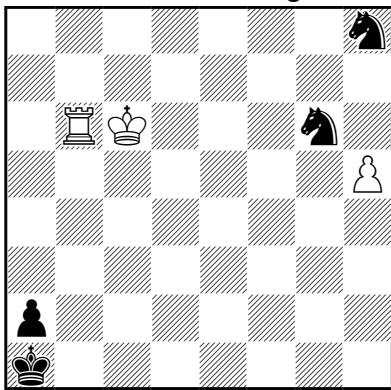
hrozbový variant s tempom po 3. ♔:d7, avšak obrana pešiakom vyvolá nutnosť zohrať matovanie za bieleho ináč. Výsledkom je netradičná formálna téma – cyklus 2., 3. a 4. ťahov čierneho s úplne inou hrou bieleho medzitým.

■ **130:** 1. ♕f3? hr. 2. ♕g4#, 1...g1♖!, 1. ♕d5! hr. 2. ♕e6#, 1...♕d7 2.d4 hr. 3. ♖e5#, 2...c:d6 3. ♖e6 hr. 4. ♖f6#, 3...♖f7 4. ♖e3 hr. 5. ♖f3#, 4...g1♗ 5. ♕e4+ ♗e6 6. ♕f3+ ♗f5 7. ♕g4#. Hrozbu matu na g4 dokáže čierny odvrátiť premenou na dámu, ako vhodný postup sa preto ponúka vynútenie premeny na jazdca (téma Holst). Keďže však premenený ♗g1 napáda ♗h3, je potrebné predtým pripraviť ťah strelca na f3 s tempom – so šachom. Preto biely vynúti vzdialené blokovanie niekoľkých polí (d6, d7 a f7), po čom už hra ♕ má iný charakter.

■ **131:** 1. ♖f5! ♖b1 2. ♖:g5+ ♖a1 3. ♖f5 ♖b1 4. ♖f4+ ♖a1 5. ♖e4 ♖b1 6. ♖d3 ♖a1 7.g5 ♖b1 8.g6 ♖a1 9.g7 ♖b1 10.g8♖ ♖a1 11.♖g6 ♖b1 12.♖c3+ ♖a1 13.♖b1#. ♖ by dokázal odísť z rohu pomocou ťahu ♖ na a1. Tomu musí biely zabrániť: najskôr šachmi v párných ťahoch, neskôr po pokrytí c2 má v zálohe ♗c3#. Samozrejme najskôr musí zlikvidovať ♗g5, aby sa dostal k premene a matu po kľúčovej diagonále h7-b1.

P. Arestov a P. Krug

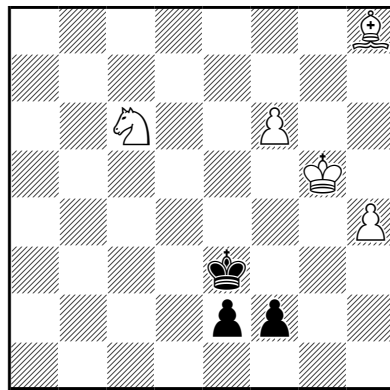
RU – Krasnogorsk a
AT – Salzburg

132 + (3+4)

Michael Pasman

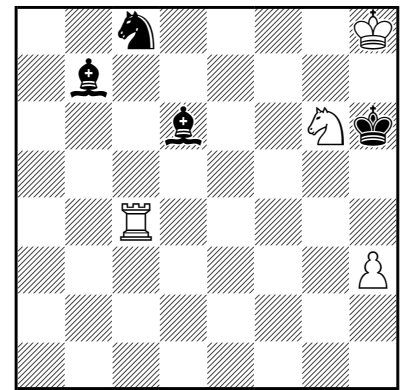
IL – Meitar

133 = (5+3)

Jan Rusinek

PL – Nowe Miasto

134 = (4+4)

■ **132:** 1. ♖d5! (1.h:g6? ♗:g6 =, 1. ♖c5? ♗f4! 2. ♖d4 ♗f7! 3. ♖e4 ♗:h5 =) 1... ♗f4+ (1... ♗e7+ 2. ♖e6 ♗hg6 3. ♖f7! ♗f4 4.h6 ♗f5 5.h7 ±) 2. ♖e4 ♗:h5 (2... ♗f7 3. ♖:f4 ±) 3. ♖d3

a) 3... ♗f4+ 4. ♖c2 ♗g2! 5. ♖c3! (pokus 5. ♖b2? ♗e1+! 6. ♖b3 ♗d3 7. ♖d2 ♖b1 8. ♖:d3 ♖c1! =) 5... ♗g6! (5... ♗e3 6. ♖h6! ♗d1+ 7. ♖c2 ♗e3+ 8. ♖b3 ±) 6. ♖d6! (6. ♖:g6? ♖b1 7. ♖b6+ ♖c1! =) 6... ♗e3 7. ♖:g6 ♗d1+ 8. ♖c2 ♗e3+ 9. ♖b3 ♖b1 10. ♖g1+ ♗d1 11. ♖:d1 mat,

b) 3... ♗g3 4. ♖c2 ♗f5 5. ♖c3! (5. ♖b4? ♗e3+ =) 5... ♗d4! (5... ♗e3 6. ♖h6! ♗d1+ 7. ♖c2 ♗e3+ 8. ♖b3 ±) 6. ♖b2! (pokus 6. ♖:d4? ♗g6! 7. ♖c3 ♗f4 8. ♖b2 ♗d3! 9. ♖h2 ♖b1 10. ♖h1+ ♗c1 =) 6... ♗g6 7. ♖d2! (7. ♖h2? ♗b5+! 8. ♖b3 ♗d4+ pozičná remíza) 7... ♗b5+ 8. ♖b3 ♗a3! (8... ♗c3 9. ♖:c3 ♖b1 10. ♖d1 mat) 9. ♖:a2+! (9. ♖:a3? ♖b1 10. ♖d1+ ♖c2 =) 9... ♖b1 10. ♖g2! ♖c1 11. ♖:g6 ♗b5 (11... ♗b1 12. ♖g1+ ±) 12. ♖g4! a vyhrá. V tejto miniatúrke využije biely stiesnenú pozíciu súperovho kráľa napriek materiálne približne vyrovnanej pozícii.

■ **133:** 1. ♗d4! (1.f7? f1♖ ♖) 1...e1♖! (1...f1♖ 2. ♗:e2 ♖g2+ (2... ♖:e2 3. ♖g6 =) 3. ♖h6 ♖g8 4. ♕g7 ♖:e2 (4...♖f7 5. ♗c1!! s myšlienkou, že jazdec musí ísť na d3, keď ♖ potiahne na stĺpec f – 5... ♖e4 6. ♖h7 ♖f5 7. ♗d3 ♖h5+ 8. ♖g8 ♖e8+ 9. ♖h7 ♖e4 10.f7 =) 5. ♖g6 ♖e6 6. ♕h6! ♖f3 (6... ♖g8+ 7. ♕g7 =) 7. ♖g7 ♖e5 8. ♖g6 ♖g4 9.f7 =) 2. ♗c2+ ♖e4! 3. ♗:e1 f1♖! – lepšie ako branie jazdca, pretože teraz nejde f7 (3...f:e1♖ 4.f7 ♖g3+ 5. ♖h6 ♖:h4+ 6. ♖g7 ♖g5+ 7. ♖h7 =) 4.h5! ♖f4+ (4...♖:e1 5.f7! ♖f2 6. ♖g6 ♖f5+ 7. ♖g7 =, 4... ♖f5+ 5. ♖h6 ♖d5 6. ♗d3! ♖e6 (6... ♖:d3 7.f7 ♖f5 8. ♖g7 ♖g5+ 9. ♖h7 =) 7.f7! ♖:f7 8. ♗e5+ ♖g8 9. ♗g6! – pevnosť, 4... ♖d5 5. ♗d3! ♖:d3 6.f7 =, 4... ♖g1+ 5. ♖h6 ♖f5 6.f7 ♖g5+ 7. ♖h7 ♖:h5+ 8. ♖g8 ako hlavný variant) 5. ♖g6 ♖g4+ 6. ♖h6 ♖f5 – teraz vstúpil ♖ na stĺpec f, takže... 7.f7 ♖g5+ 8. ♖h7 ♖:h5+ 9. ♖g8 ♖g6! 10.f8♗+! ♖f5 11. ♗d3! ♖g4+ 12. ♗g6!! – cieľom je dosiahnuť pevnosť so strelcom na g7 a jazdcom na e5 proti dáme, preto biely obetuje jedného zo svojich

jazdcov (12. ♖g7? ♔c4+ 13. ♗h7 ♔:d3 ♚ – niet času na dosiahnutie pevnosti) 12... ♔:g6+ (12... ♔c4+ 13. ♗h7 ♔:d3 14. ♘e5 – druhý jazdec ide do pevnosti na e5) 13. ♖g7 ♔e8+ 14. ♗h7 ♔h5+ (14... ♗e6 15. ♘e5 =) 15. ♗g8 ♔d1 16. ♘e5 remíza – pevnosť podľa Karstedta, 1903. Ekonomická pozícia s pomerne dlhým riešením, presnými ťahmi, slabou premenou a obeťami, s cieľom dosiahnuť pevnosť.

■ 134: 1. ♖g4 ♘d5 (1... ♘c6 2. ♘f4 ♗e7! 3. ♖h4+ ♗g5 4. ♖g4+ ♗f5 (4... ♗f6 5. ♘h5+ =) 5. ♘d3 =, 1... ♘f3 2. ♘h4 =) 2.h4! (2. ♖d4? ♗e7! 3. ♖:d5 ♗:d5 4. ♘h4 ♗e7 a mat)

a) 2... ♗e7 3.h5 (tu je zrejmý význam ťahu 2.h4!) 3... ♘a3 (3... ♘c7 4. ♖g1 =, po inom 3. ťahu čierneho príde 4. ♖h4 =) 4. ♘e5 ♘b2 5. ♖g7

a1) 5... ♘:e5 prvý pat (s väzbou veže),

a2) 5... ♗f5 6. ♖g6+ ♗:h5 7. ♗h7 ♘:e5 8. ♖g5+

a21) 8... ♗:g5 druhý pat podobný štvrtému,

a22) 8... ♗h4 9. ♖:f5 ♘e4 10. ♗h6 ♘:f5 tretí pat,

b) 2... ♘a3 3. ♘e5 ♘b2 4. ♖g6+ ♗h5 5. ♖g5+ ♗:h4 6. ♖g4+

b1) 6... ♗h5 7. ♗h7

b11) 7... ♗e7 (7... ♘e6 8. ♘c4 =) 8. ♘c4! ♘c3 9. ♘e3 ♘f3 10. ♖c4 ♘e5! (zdá sa, že biely stratí figúru: 11. ♘~? ♘d5 ♚, 11. ♖a4? ♗g5 s nasledujúcim ♘h5 ♚, ale...) 11. ♘f5! (spásanosná obeť jazdca) 11... ♗:f5 12. ♖c5 remíza,

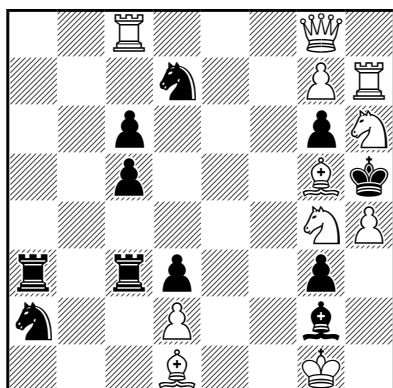
b12) 7... ♘:e5 8. ♖g5+ ♗:g5 štvrtý pat,

b2) 6... ♗h3 7. ♖g5 ♗e7! 8. ♗h7! (8. ♖h5+? ♗g3 9. ♗h7 ♘e4+ 10. ♗g7 ♗c6 ♚) 8... ♘e4+ 9. ♘g6

b21) 9... ♘c2 (9... ♘d4 10. ♖h5+ ♗g3 11. ♖g5+ ♗f3 12. ♗h6 =) 10. ♖h5+ (10. ♗h6? ♗g8+ 11. ♗h7 ♗f6+ 12. ♗h6 ♘c1 ♚) 10... ♗g3 11. ♖g5+! (11. ♖h6? ♘c1! ♚) 11... ♗h3 (11... ♗f3/2 11. ♗h6! =) 12. ♖h5+ ♗g4 13. ♖g5+ ♗:g5 piaty pat (s väzbou jazdca),

b22) 9... ♘f6 10. ♖g1! ♗h2 (10... ♘d4 11. ♖e1 =) 11. ♖g4! ♘f5 12. ♖f4! ♘:g6+ 13. ♗h6 ♘e5 14. ♖h4+ ♗g3 15. ♖g4+! ♗:g4 šiesty pat. Syntéza 6 patov.

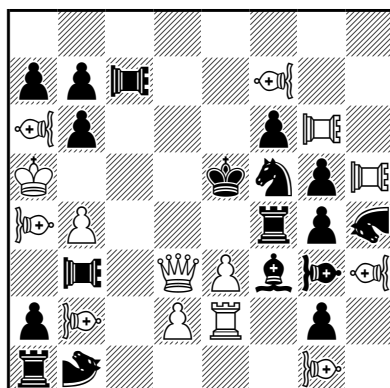
A. Geister a D. Papack
D – Berlín

135 #2 (11+11)

- a) mars circe
b) mars anticirce

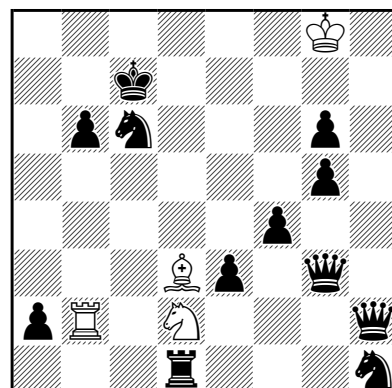
Ján Dučák
CZ – Příbram

136 #2 (14+18)

- anticirce typ Calvet
♞ = ruža, ♞ = ružový lion
♞ = ťava, ♞ = vežový lion
♞ = strelcový lion

Pierre Tritten
F – Pézilla la Rivière

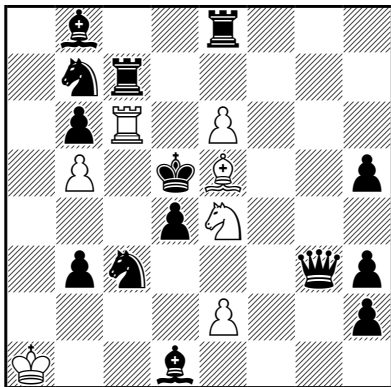

137 3.1... h#2 (4+12)

- kuskus anticirce

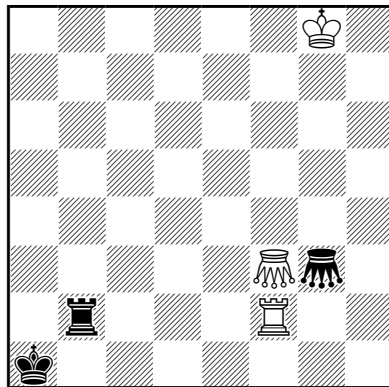
■ 135: a) 1. ♘:g2! hr. 2.h:g3#, 1... ♖c:h7 a 2. ♘:a3# A, 1... ♖a:h7 b 2. ♘:c3# B, b) 1. ♖hh2! t., 1... ♖ch7 a 2. ♘c3# B, 1... ♖ah7 b 2. ♘a3# A, 1...g:h2+ 2. ♘:h2#. V pozícii a) vo variantoch matuje ♔ z d1, preto musí ♘ odísť a ♘g4 musí cez b1 dobrať ♖, ktorá by mohla dámu brať cez h8. V b) je najskôr ♘g4 nehybný, no môže urobiť ťah bez brania, keď mu niektorá ♖ uvoľní pole. V tomto prípade matuje strelcová batéria. Zaujímavé spracovanie recipročnej zámery v nezvyčajnom hybride.

L. Salai jr. a M. Dragoun
SK – Martin, CZ – Praha

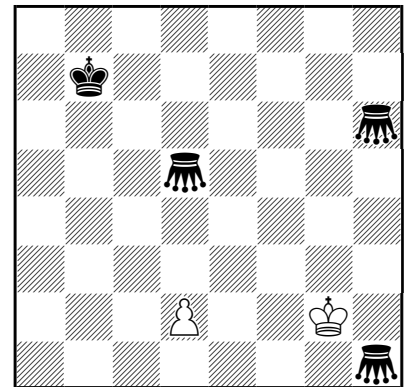
138 3.1... h#2 (7+14)
take&make

Niels Danstrup
D – Aarhus

139 2.1... h#3,5 (3+3)
♞♞ = cvrček

Udo Degener
D – Potsdam

140 h#59,5 (2+4)
back-to-back
čierny musí šachovať
♞ = cvrček

■ **136:** 1. ♖f4? hr. 2. ♖b5# **C**, 1... ♗e4(♗e1) a 2. ♗b6(♗b8)# **A**, 1... ♗e4(♗a8) b 2. ♖c3# **B**, 1... ♗f1 2. ♖f1(♖f8)#, 1... ♗e3(♗e1) x 2. ♖c3# **B**, 1... ♗e4(♗e8)!, 1. ♖g4(♖g8)? hr. 2. ♖f5(♖f8)#, 1... ♗e4 a 2. ♖c3# **B**, 1... ♗e4 b 2. ♖b5# **C**, 1... ♗e4 c 2. ♗b6(♗b8)# **D**, 1... ♗c6!, 1.e4? hr. 2. ♖c3# **B**, 1... ♗e4(♗e1) a 2. ♖d6# **E**, 1... ♗e4(♗a8) b 2. ♖d4# **F**, 1... ♗e4(♗c8) c 2. ♖d5# **G**, 1... ♗e3 y 2. ♖b5# **C**, 1... ♗e2(♗c8)!, 1. ♖c6! hr. 2. ♖f5(♖f8)#, 1... ♗e4 a 2. ♖d4# **F**, 1... ♗e4 b 2. ♖d5# **G**, 1... ♗e4 c 2. ♖d6# **E**, 1... ♗c6(♗c8) 2. ♖b5#. Veľmi obsiahla novostrategická dvojťažka, v ktorej je možné po formálnej stránke nájsť témy Z-42-26 (po obranách **ab** vo všetkých 4 fázach), Z-33-36 (po obranách **abc** v 3 posledných fázach), v čom je zamontovaný aj Lačného cyklus (s matmi **EFG**), ako aj hrozbové paradoxy.

■ **137:** I. 1. ♖e2 ♗e2(♗d8)+ 2. ♗d8(♗c1) ♗b3#, II. 1. ♖f3 ♗f3(♗d8) 2. ♗d8(♗g1) ♖g2#, III. 1. ♗b4 ♖b4(♖b8) 2. ♗b8(♗a1) ♗g6(♗g7)#. Sacrifice of black piece, allowing specific sacrifice of white piece for black King. Cyclic Zilahi. (autor) Kuskus anticirce je zaujímavá exopodmienka, v ktorej sa berúci kameň povinne znovuzrodí na circe poli kameňa braného. Bolo by zaujímavé preskúmať jej možnosti v priamych úlohách.

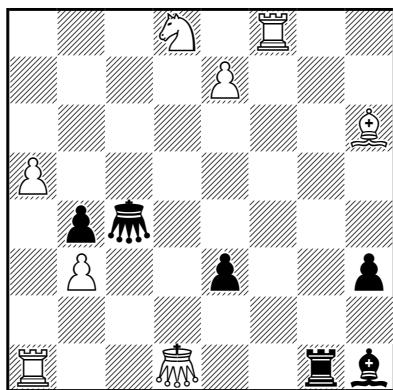
■ **138:** I. 1.h4 ♗g3(♗d3) 2. ♗e5(♗g3) ♖c7(♖g7)#, II. 1. ♗ec8 ♗c7(♗e7) 2. ♗c6(♗c7) ♗c3(♗d5)#, III. 1. ♗c2 ♖c3(♖a4) 2. ♗e4(♗c3) ♗g3(♗e1)#. Cyklus funkcií bílých figur včetně Zilahiho, uvoľnení polí pro ♗, cyklus brání bílých figur na c3, g3, c7. (autori)

■ **139:** I. 1... ♗e2 2. ♗b3 ♞d1 3. ♞a3 ♞a4 4. ♗b1 ♖a2#, II. 1... ♞f1 2. ♞e1 ♞d1 3. ♗a2 ♖b2 4. ♞c1 ♖b1#. Echové modelové maty v rohu so súhrou kameňov ♗♞ – ♗♞. Napodiv sa ne-našiel predchodca.

■ **140:** 1... ♗f3 2. ♞e4+ ♗g2 3. ♞f3+ ♗h2 4. ♞h1+ ♗c2 5. ♞g2+ d3 6. ♞e4+ ♗d2 7. ♞d5+ ♗c3 8. ♞f3+ ♗c4 9. ♞c3+ ♗e2 10. ♞e3+ ♗e1 11. ♞e2+ ♗d1 12. ♞e1+ ♗c1 13. ♞d1+ ♗c2 14. ♞c1+ ♗e4 15. ♞b1+ ♗d4 16. ♞d1+ ♗c5 17. ♞c4+ ♗c3 18. ♞c2+ ♗e3 19. ♞b3+ ♗f4 20. ♞e3+ ♗g5 21. ♞f4+ ♗g6 22. ♞g5+ ♗g4 23. ♞e4+ ♗h4 24. ♞g4+ ♗h5 25. ♞h4+ ♗f5 26. ♞f4+ ♗c2 27. ♞e4+ ♗c3 28. ♞e3+ d4 29. ♞e5+ d5 30. ♞d4+ ♗c2 31. ♞d3+ ♗c3 32. ♞c2+ ♗e3 33. ♞e4+ ♗f4 34. ♞d6+ ♗g3 35. ♞f4+ ♗h2 36. ♞g3+ ♗g2 37. ♞g4+ ♗h3 38. ♞h2+ ♗f5 39. ♞f4+ ♗c5 40. ♞e5+ ♗d4 41. ♞d6+ ♗e3 42. ♞d4+ f5 43. ♞e2+ ♗c5 44. ♞c4+ ♗g5 45. ♞b5+ ♗g6 46. ♞d3+ ♗g5 47. ♞d5+ ♗g4 48. ♞e6+ ♗f4 49. ♞f7+ ♗e5 50. ♞e4+ ♗e3 51. ♞df4+ f8♞ 52. ♞e6+ ♗e7 53. ♞a8+ ♗e5 54. ♞e4+ ♗f2 55. ♞f3+ ♗g2 56. ♗a6+ ♗d5 57. ♞e4+ ♗g3 58. ♞g2+ ♗e5 59. ♞e4+ ♗c5 60. ♞f5+ ♗a8#. Zatiaľ čo vo väčšine pomocných matov s povinnými šachmi čierneho má čierny silný materiál, s ktorým nie je problém kontinuálne šachovať, v **140** je k dispozícii len trojica cvrčkov, čo je veľká bieda. Aby biely dokázal premeniť pešiaka na dámu, musí komplikovane manévrovať, čo zaberie temer 60 ťahov. Druhá exopodmienka back-to-back je využitá mnohokrát na dočasnú zmenu chodu viacerých kameňov.

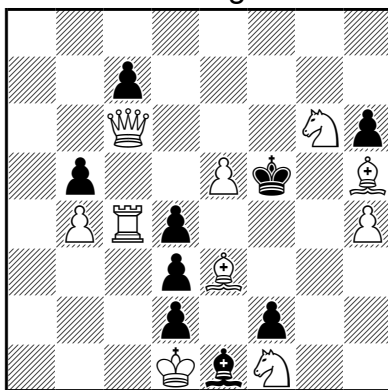

Neal Turner
FIN – Helsinki

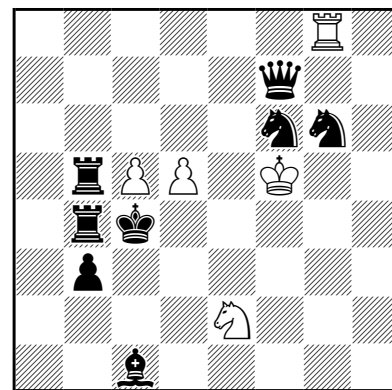
141 SAT s#2 (8+6)
♔♚ = kráľovský cvrček

Francesco Simoni
I – Bologna

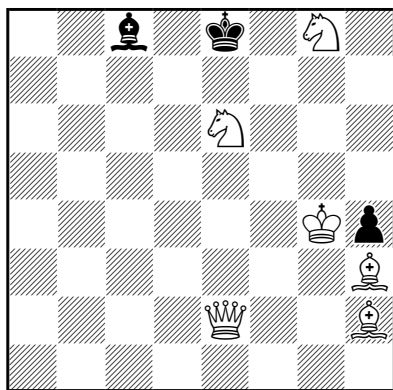
142 hs#2* (10+9)
b) po úvodníku

Tadeusz Lehmann
PL – Poznań

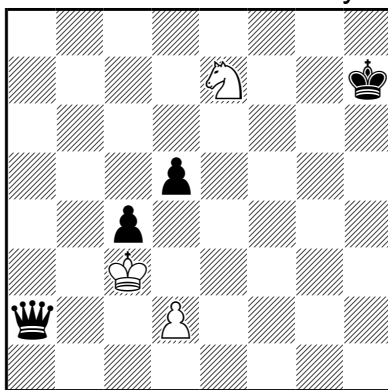
143 hs#3 (5+8)
b) ♖g8→a1

Jean Carf
F – La Ferté St. Aubin

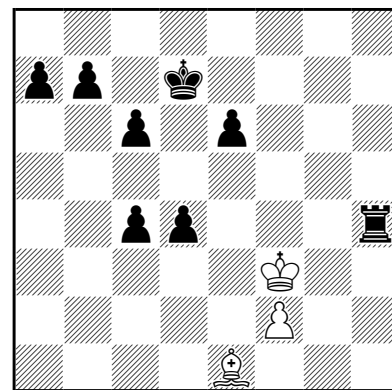
144 pser-s#7 (6+3)

Pascale Piet
F – Saint-Jean-de-Braye

145 pser-s#16 (3+4)

Jean-François Carf
F – La Ferté St. Aubin

146 pser-s#16 (3+8)

■ **141:** 1.a6! hr. 2.♘c6+ ♜a2#, 1...♙g2 2.♖f7+ ♙d5# (2...♗g8??), 1...♗g2 2.♙f4+ ♗g4# (2...♙e4??), 1...♗e1 2.♗f7+ ♙d5#. Brunner-Grimshaw. (autor)

■ **142:** a) 1...d:e3 2.♗g4 e2#, 1.♗c3 d:c3 2.♙c5 c2#, b) 1...d:c3 2.♙c5 c2#, 1.♗c4 d:e3 2.♗g4 e2#. Perpetuum mobile. Exchange of functions (♙e3/♗c4, captured/interferes a white unit). (autor)

■ **143:** a) 1.c6 ♜f4 2.♗g3 ♜4:d5 3.♗c3+ ♜:c3#, b) 1.d6 ♙e3 2.♗d1 ♙:c5 3.♗d4+ ♙:d4#. Polovázba na 5. rade sa zmení na čiernu batériu, ktorá následne vystrelí. Poloha ♗ určuje, ktorá čierna figúra pôjde na 5. rad, keďže musí otvoriť líniu pre 2. ťah bieleho, čo naopak určuje aj 1. ťah bieleho.

■ **144:** 1.♙g2 2.♙h3 3.♗h5+ ♙d7 4.♗b5+ ♙:e6 5.♗e8+ ♙f5 6.♗e4+ ♙g5+ 7.♗g4+ ♙:g4#. Po úvodnom postavení matovej siete ♗ domanévruje ♙ na pole g5. Pomerne ekonomický parry sériovník.

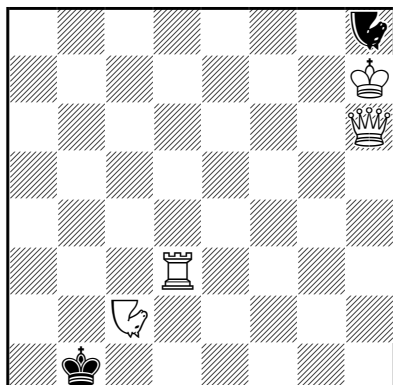
■ **145:** 1.♙d4 2.♙e3 3.♙f2 4.♙g1 5.d3 6.d:c4 7.c5 8.c6 9.c7 10.c8 ♗ 11.♗g8+ ♙h6 12.♘f5+ ♙h5 13.♘e7 14.♗g6+ ♙h4 15.♘f5+ ♙h3 16.♗g2+ ♗:g2#. Ešte ekonomickejšia pozícia, v ktorej biely s výhodou využíva neschopnosť čierneho ťahať, keď sa mu to nehodí.

■ **146:** 1.♙d2 2.♙f4 3.♙e4 4.♙:d4 5.♙:c4 6.♙b4 7.♙a5 8.♙g5 9.f4 10.f5 11.f6 12.f7 13.f8 ♗ 14.♗d8+ ♙c7 15.♙e3 16.♙b6+ a:b6#. Vytvorenie matovej siete v tomto prípade obsahuje prečistenie 4. radu a zamenévrovanie ♙ bližšie k b6. Slabá premena je vítaným bonusom.

Torsten Linss

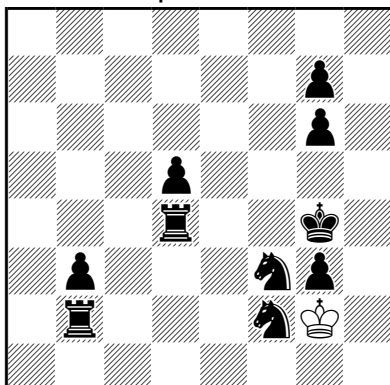
venované F. Pachlovi k 70
Die Schwalbe 2021

163 hs#8 (4+2)
♞♝ = tátoš

Michel Caillaud

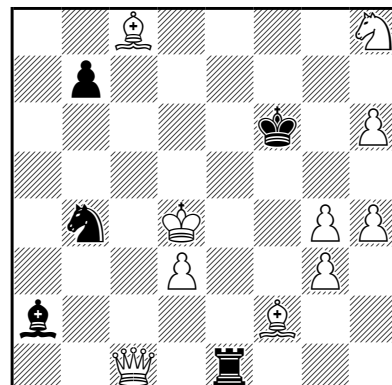
Zvláštna cena
187. TT SuperProblem 2017

164 hs#18 (1+10)

Hans Peter Rehm

StrateGems 2016

165 pser-s#9 (10+5)

■ **165:** 1. ♖c5! 2. ♖f8+ ♔f7 3. ♖d8+ ♚e7 4. ♖d6+ ♔e6 5. ♙:b7 6. ♙f3 7. ♔e4 8. d4 9. ♖f4+ ♔f5#, 4... ♚e6 5. ♖:b4 6. ♔d5 7. ♙c5 8. ♙d6 9. ♖d4+ ♚e5#.

ÚPRAVY A ERRATA * * * * *

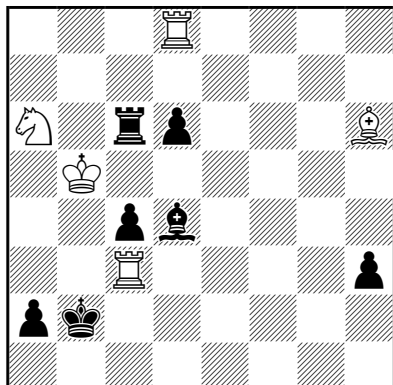
Jean Carf upravuje svoju skladbu 46 z PAM 119 odstránením čierneho pešiaka h7. Riešenie sa nemení.

V reprodukovanej dvojtlačke 49 v čísle PAM 119 omylom vypadlo meno tretieho autora – je ním Gérard Doukhan.

Na diagrame 107 v PAM 119 má byť na poli h6 ♙. Správny diagram a riešenie s komentárom rozhodcu uverejňujeme tu ako č. **166**.

S. Nosek a M. Hlinka

2. čestné uznanie
PAT A MAT 2020-2021

166 = (5+7)

■ **166:** 1. ♖c1 ♚b6+ (1...a1♖ 2. ♚:a1 ♔:a1 3. ♙f4 ♚:a6 4. ♙:a6 ♔e5 5. ♙:e5+ d:e5 =) 2. ♙:c4 (2. ♙a5? ♔a3! 3. ♚f8 ♚b1 4. ♙b4 ♚:b4 ♞) 2...h2 3. ♙b4! (pokus 3. ♙f4? ♔g1! 4. ♙c5! (4. ♙:h2 ♔c1 ♞) 4...h1♖ 5. ♙d3+ ♔a3 6. ♙:d6+ ♔a4! 7. ♙c5+ ♔a5 8. ♙b3+ ♚:b3 9. ♙:b3 ♖d5+ 10. ♙a3 ♔a6 11. ♙e7 ♖f3+ 12. ♙:a2 ♖e2+ 13. ♙b3 ♖:e7 ♞) 3...♚:b4+! (3...a1♖? 4. ♙d3+ ♔a2 5. ♚a8+ ±) 4. ♙:b4 a1♖ (4...♔g1? 5. ♚b8 ±) 5. ♚:a1 ♔:a1 6. ♙e3! (6. ♚c8? ♔c5+! ♞, 6. ♚:d6? h1♖ 7. ♚:d4 ♖:h6 ♞) 6...♔c5+ (6...♔e3 7. ♚h8 =, 6...h1♖ 7. ♙:d4+ ♔b1 8. ♚:d6 =, 6...♔c3+ 7. ♙:c3 h1♖ 8. ♚:d6 =) 7. ♙:c5 d:c5+ 8. ♙a3! h1♖ 9. ♚d1+ ♖:d1 ideálny pat. После разменного вступления белых спасает эффектная жертвенная комбинация, завершающаяся идеальным патом. Интересен ложный след 3. ♙f4?.

Čitateľom i autorom sa ospravedľujeme.

VÝSLEDKY SKLADATEĽSKÝCH SÚŤAŽÍ

PAT A MAT 2021 * * * * * DVOJŤAŽKY

Predbežný výsledok skladateľskej súťaže

Rozhodca: Givi Mosiašvili (Gruzínsko)

Поступило 18 задач от 16 авторов. Приятно, что некоторые произведения отличаются глубоким содержанием, оригинальными идеями и эффектной игрой.

Отличия распределились следующим образом:

I. cena 167 (993 PAM 115, **Pavel Murašev** a **Anatolij Slesarenko**). Украинский цикл плюс перемена матов 4×1 и 3×1 . Очень богатая и эффектная игра! Задача составлена на высшем техническом уровне.

II. cena 168 (1322 PAM 118, **Vasil Ďačuk**). В задаче целый комплект тем: тема вторичного Домбровскиса, парадокс Домбровскиса, тема Руденко, перемена матов и, модная ныне, тема Вентуры.

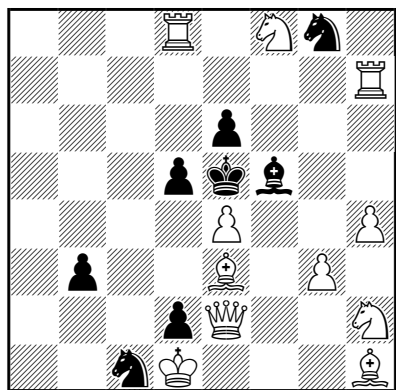
III. cena 169 (1115 PAM 116, **Peter Gvozdják** a **Ladislav Salai jr.**). Двухходовка с пикантной игрой белых – матующие ходы образуют цикл AB-BC-CD-DA.

Zvláštna cena 170 (1230 PAM 117, **Vasil Markovcij**). Задача с тасковым содержанием – двукратное чередование матов AB-BA, CD-DC с разнообразными тактическими моментами! Очень эффектная игра. Конечно, неприятно взятие черного ферзя на первом ходу в обеих фазах, но думаю, что содержание задачи всё компенсирует.

1. čestné uznanie 171 (1229 PAM 117, **Gerhard Maleika**). Тотальная перемена матов с идентичной игрой в обеих фазах, тема 11. WCCT. Неприятны двойные угрозы в ложном следе и решении.

P. Murašev a **A. Slesarenko**

I. cena
PAT A MAT 2021

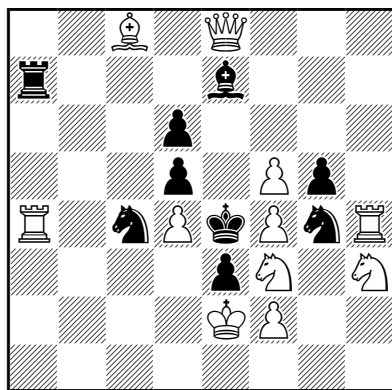

167

#2 (11+8)

Vasil Ďačuk

II. cena
PAT A MAT 2021

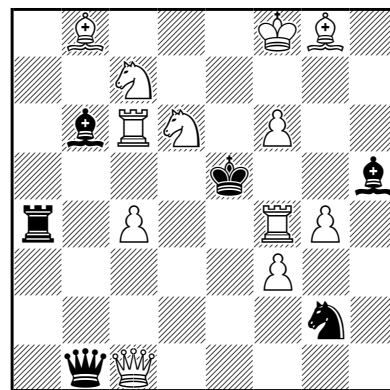

168

#2 (11+9)

P. Gvozdják a **L. Salai jr.**

III. cena
PAT A MAT 2021

169

#2 (12+6)

■ **167**: 1. ♖c5? hr. 2. ♘d7# **C**, 1... ♔f6 a 2.e5#, 1... ♚f6 b 2. ♘f3#, 1... ♙:e4!, 1. ♚f2? hr. 2. ♙d4# **A**, 1... ♔f6 a 2. ♘g4# **B**, 1... ♚e2!, 1. ♚h5? hr. 2. ♘g4# **B**, 1... ♔f6 a 2. ♘d7# **C**, 1... ♚f6 b 2. ♘g6#, 1... ♚h6!, 1. ♚a6! hr. 2. ♘d7# **C**, 1... ♔f6 a 2. ♙d4# **A**, 1... ♚f6 b 2. ♚d6#, 1... ♙:e4 2. ♚:e6#, 1... ♙g4+ 2. ♘:g4#, 1...d:e4 2. ♙d4#.

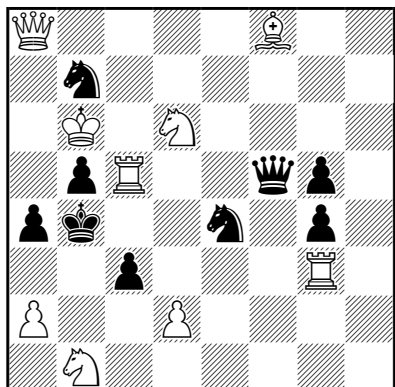
■ **168**: 1... ♚c4~ 2. ♘f:g5# **A**, 1... ♚ce5! a, 1... ♚g4~ 2. ♘h:g5# **B**, 1... ♚ge5! b, 1.f:e3? hr. 2. ♘f:g5# **A**, 2. ♘h:g5# **B**, 1... ♚ce5 a 2. ♘d2#, 1... ♚ge5 b 2. ♘f2#, 1... ♚d7!, 1.f6! hr. 2. ♚g6#, 1... ♚ce5 a 2. ♘f:g5# **A** (2... ♙:g5??), 1... ♚ge5 b 2. ♘h:g5# **B** (2... ♙:g5??), 1... ♚h6 2. ♘h:g5#.

■ **169**: 1. ♘ce8? hr. 2. ♘f7#, 1... ♙c7 a 2. ♚c5# **A**, 1... ♚b4 b 2. ♚e4# **B**, 1... ♚:f4!, 1. ♘d5? hr. 2. ♘f7#, 1... ♙c7 a 2. ♚c3# **C**, 1... ♚b4 b 2. ♚e4# **B**, 1... ♙c5!, 1. ♘e6? hr. 2. ♘f7#, 1... ♙c7 a 2. ♚c3# **C**, 1... ♚b4 b 2. ♚f5# **D**, 1... ♚:c4!, 1. ♘cb5! hr. 2. ♘f7#, 1... ♙c7 a 2. ♚c5# **A**, 1... ♚b4 b 2. ♚f5# **D**, 1... ♙c5 2. ♚:c5#, 1... ♚:c4 2. ♘:c4#.

2. čestné uznanie 172 (1231 PAM 117, **Jozef Havran**). Перемена матов и функций ходов белых, трижды чёрному королю отдаётся свободное поле, трёхкратная перемена функции хода ♔d6.

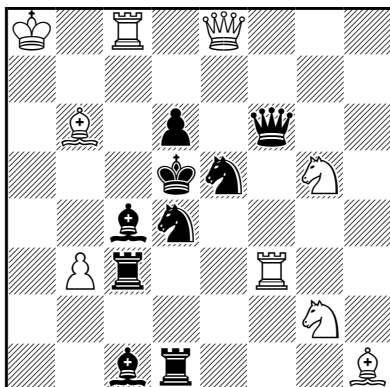
3. čestné uznanie 173 (1327 PAM 118, **Štefan Sovík**). 4-фазная задача, где на две тематические защиты чёрных проходит перемена матов 3×2. Хорошо смотреться маты на само связывания чёрных фигур. Есть и тема 11. WCCT.

Vasil Markovcij
Zvláštna cena
PAT A MAT 2021

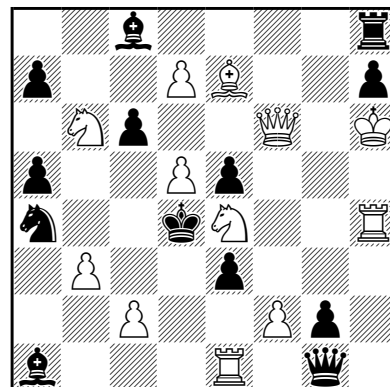
170 #2 (9+9)

Gerhard Maleika
1. čestné uznanie
PAT A MAT 2021

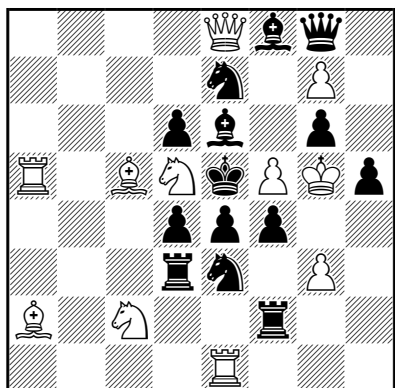
171 #2 (9+9)

Jozef Havran
2. čestné uznanie
PAT A MAT 2021

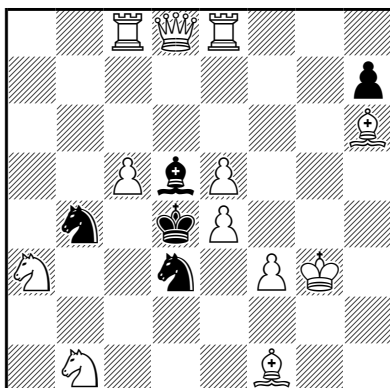
172 #2 (12+13)

Štefan Sovík
3. čestné uznanie
PAT A MAT 2021

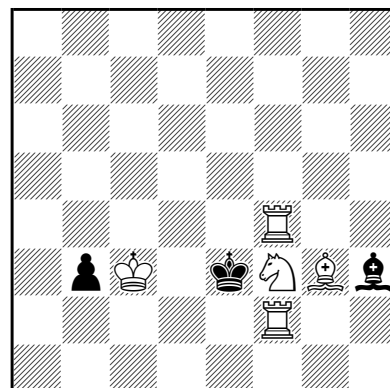
173 #2 (11+14)

Gerhard Maleika
Pochvalná zmienka
PAT A MAT 2021

174 #2 (12+5)

Bogusz Piliczewski
Pochvalná zmienka
PAT A MAT 2021

175 #2 (5+3)

■ **170**: 1. ♖:f5? t., 1... ♜bd6 a 2. ♔a5# **A**, 1... ♜b:c5 b 2. ♔e4# **B**, 1... ♜ed6 c 2. d:c3# **C**, 1... ♜e:c5 d 2. ♖:g4# **D**, 1... ♜:d2! , 1. ♖:f5! hr. 2. ♖:b5#, 1... ♜b:d6 a 2. ♔e4# **B**, 1... ♜bc5 b 2. ♔a5# **A**, 1... ♜e:d6 c 2. ♖:g4# **D**, 1... ♜ec5 d 2. d:c3# **C**.

■ **171**: 1. ♖f5? hr. 2. ♘e3#, 2. ♘f4#, 1... ♖f3 2. b:c4#, 1... ♜df3 2. ♔c6#, 1... ♖:h1! , 1. ♖d3! hr. 2. ♘e3#, 2. ♘f4#, 1... ♔f3 2. ♔e6#, 1... ♜ef3 2. ♔e4#, 1... ♖:h1 2. ♖:d4#.

■ **172**: 1. f4? hr. 2. ♔e5#, 1... ♔e4 2. f:e5#, 1... e2! , 1. ♖h5? hr. 2. ♔e5#, 1... ♔e4 2. ♖h4#, 1... ♔h2! , 1. ♔d6? **A** hr. 2. d:c6# **B**, 1... c:d5 2. ♔d5#, 1... ♜c3 2. ♔c5#, 1... c5! , 1. d:c6? **B** hr. 2. ♔d6# **A**, 1... ♜c3 2. ♘c5#, 1... ♜:b6! , 1. ♘c4! hr. 2. ♔e5#, 1... ♔:d5 2. ♔d6# **A**, 1... ♔h2 2. ♖d1#.

■ **173**: 1. ♘db4? hr. 2. ♙:d4#, 1... ♜3d5 a 2. ♘:d3# **A**, 1... ♜7d5 b 2. ♘c6# **B**, 1... ♙d5! c, 1. ♘:f4? hr. 2. ♙:d4#, 1... ♜3d5 a 2. ♘:d3# **A**, 1... ♜7d5 b 2. ♘:g6# **C**, 1... ♖:c2! d, 1. ♘b6? hr. 2. ♙:d4#, 1... ♜3d5 a 2. ♘c4# **D**, 1... ♜7d5 b 2. ♘d7# **E**, 1... ♜:c2! e, 1. ♘f6! hr. 2. ♙:d4#, 1... ♜3d5 a 2. ♖:e4# **F**, 1... ♜7d5 b 2. ♘d7# **E**, 1... ♙d5 c 2. ♘d7#, 1... ♖:c2 d 2. g:f4#, 1... ♜:c2 e 2. ♖:e4#, 1... d5 2. ♔b8#, 1... d:c5 2. ♔b8#.

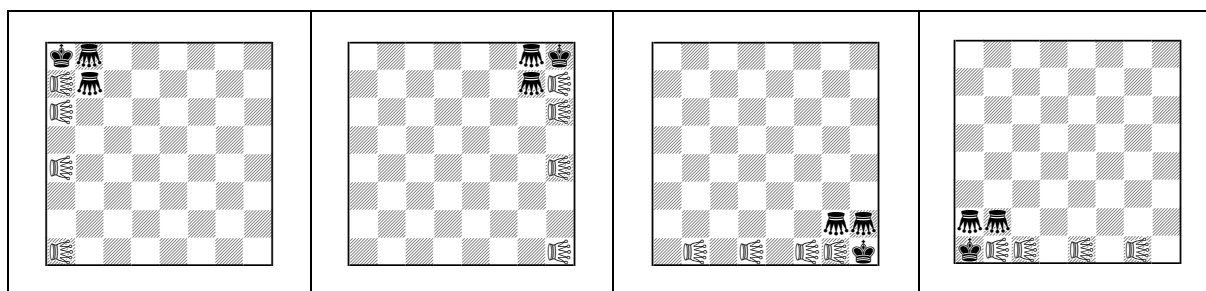

I.-IV. cena ex aequo 177 (1262 PAM 117, **Juraj Lörinc**). Najlepšia dvojťažka súťaže. Na čierneho kráľa, ktorý nemá žiadne voľné pole, je namierená tátošová batéria. Ale po jej odclonení ľubovoľným ťahom dámy c3, získa ♔ pohyblivosť tátoša a zrazu má voľné polia štyri (d7, e5, h3 a f3)! A práve toľko má čierny k dispozícii aj ťahov, pričom každým z nich môže jedno z týchto polí svojmu kráľovi znepřístupniť. Dve z nich mu môže zobrať aj ♚ batériovým ťahom. Sú to dvojice polí e5, f3 (po 1. ♚f6), e5, d7 (po 1. ♚g7), e5, h3 (po 1. ♚h8) a f3, h3 (po 1. ♚:d3). A tak stačí pokryť prvým ťahom štvrté budúce voľné pole, počkať si, ktoré pole k tomu pridá čierny a záverečným batériovým ťahom dať síce čiernemu kráľovi novou pohyblivosťou „krídla“, ale zároveň mu ich aj odstrihnúť a pokryť aj posledné dve voľné polia.

Takáto vzájomná súhra bielych a čiernych ťahov, zameraných výlučne na krytie budúcich kráľovských polí, vedie k štvorfázovej kolotočovej zámene. Pravda, tempová pozícia o niečo znižuje celkový dojem.

I.-IV. cena ex aequo 178 (1264 PAM 117, **Václav Kotěšovec**). Obdivuhodná skladba. Je až neuveriteľné, ako štyria bieli klokaní a dvaja čierni cvrčkovia vo vzájomnej spolupráci pomohli „dokrivkať sa“ čiernemu kráľovi do všetkých štyroch kútov šachovnice. Pritom sa dokázali usporiadať do echového postavenia, v ktorom vždy jeden klokan kryje pole, dvaja slúžia ako prekážky a ten štvrtý ho v tom „kúte dorazí“. A to vždy dvanástym ťahom! Pozrite si záverečné pozície všetkých riešení, stojí to za to!

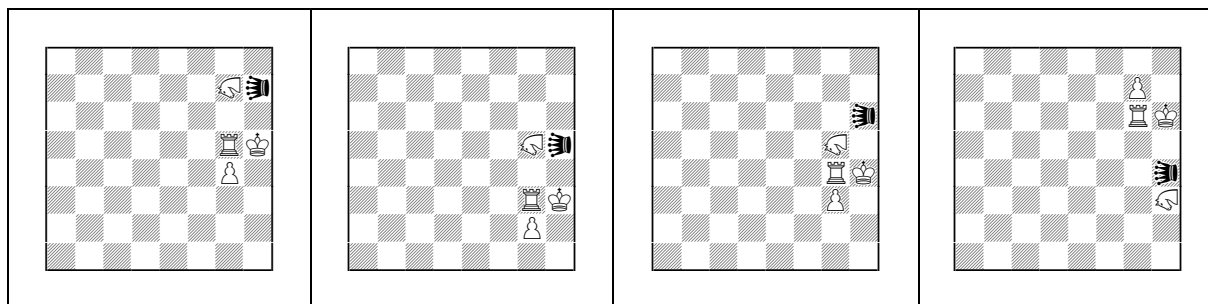

I.-IV. cena ex aequo 179 (1369 PAM 118, **Michal Dragoun**). Bohatý a jednotný obsah. V skladbe sú tri dvojice príbuzných riešení, v ktorých hlavnú rolu hrajú bieli leovia b4 a e3 a voľné polia e4 a c5. V prvej dvojici čierny striedavo zoberie jedného z leov a zablokuje jedno z voľných polí, zatiaľ čo biely pripraví matové zakončenie druhým z leov, pričom uzavrie aj druhé voľné pole.

V druhej dvojici najprv čierny striedavo zruší kontrolu záverečného poľa matovania vstupom na toto pole (obeť) a zablokuje jedno z voľných polí, na ktoré v prvom ťahu vstúpil biely jedným z leov. Druhým z leov potom biely matuje a pokrýva aj druhé z voľných polí. Tretia dvojica je motivačne najjednoduchšia. ♔ vstúpi na voľné pole a potom zoberie jedného z leov, biely uzavrie novú matovú sieť a matuje druhým z leov. V každej dvojici variantov je spracovaná Zilahiho téma, ktorá je vždy ináč motivovaná.

I.-IV. cena ex aequo 180 (1371 PAM 118, **Ján Golha**). Dve zdanlivé fázy a dve riešenia vytvárajú spolu štyri echové modelové maty, z ktorých tri sú úplne identické, iba posunuté vždy o rad vyššie. Štvrtý sa o niečo líši a predstavuje zrkadlový obraz druhého. Vo všetkých sa pritom posledným ťahom berie biely gnu, čím sa elegantne prečistí a zekonomizuje záverečné postavenie. Výborne je využitá zvolená exopodmienka, na ktorej je založený celý priebeh všetkých štyroch riešení. Vynikajúca skladba, ktorej niet čo vyčítať.

Na pomocných diagramoch sú znázornené všetky štyri záverečné pozície. Je na nich aj biely gnu, ktorý bol síce posledným ťahom braný, ale ešte nebol odstránený zo šachovnice. Tam by sa mal vrátiť až po nasledujúcom ťahu bieleho, ten však neexistuje, a tak gnu bol braný vlastne ortodoxne.

Ján Golha

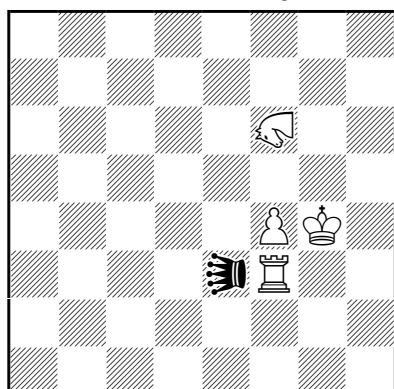
I.-IV. cena ex aequo
PAT A MAT 2021

Miroslav Bílý

1. čestné uznanie
PAT A MAT 2021

Michal Dragoun

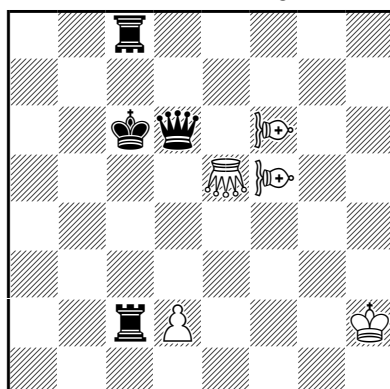
2. čestné uznanie
PAT A MAT 2021

180   **hs#6*** (4+1)

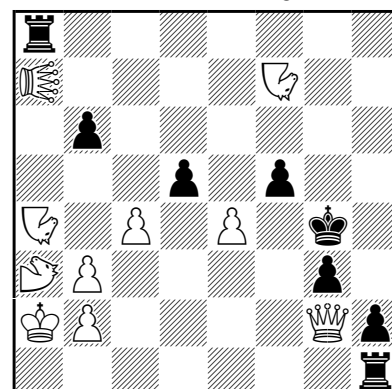
0.2.1... + 2.1...
circe parrain

♭ = blcha, ♄ = gnu

181   3.1...   **h#4** (5+4)

♖ = vežový cvrček
♙ = fers, ♗ = cvrček

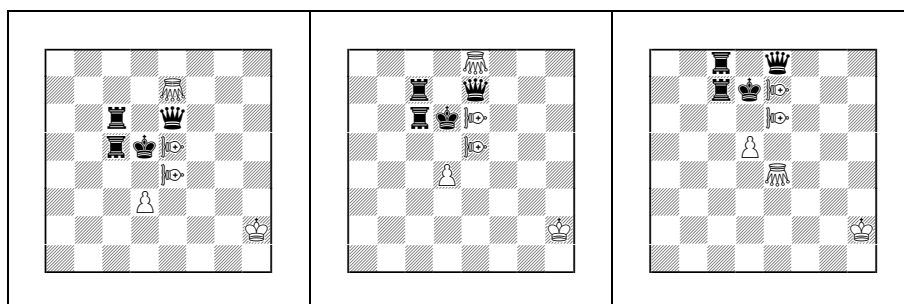
182   3.1...   **hs#3,5** (10+8)

♗ = veľká ťava
♘ = tátoš, ♁ = lion

- **180:** I.* 1... ♖:f4-g5+ 2. ♔h4(g4) ♖:f6-e7 3. ♖d3(♘d6) ♖:d6-c5 4. ♖d5(♘d8) ♖:d5-e5 5. ♔h5(♖d6) ♖:d6-c7 6. ♘g7(♖g5) ♖:g7-h7#, II.* 1... ♖:f3-g3+ 2. ♔h3(♖g2) ♖:g2-g1 3. ♘c5(♖d1) ♖:d1-c1 4. ♘b7(♖c3) ♖:f4-g5 5. ♘c5(g2) ♖:c5-b5 6. ♖g3(♘g5) ♖:g5-h5#, I. 1. ♘h7 ♖:f4-g5+ 2. ♔h4(g4) ♖:g4-g3 3. ♘g5(f2) ♖:f2-e1 4. ♖c3(c2) ♖:c3-b4 5. c3(♖c4) ♖:c3-d2 6. ♖g4(g3) ♖:g5-h6#, II. 1. ♔h5 ♖:f3-g3 2. ♘d5(♖d2) ♖:f4-e5 3. ♘e3(g2) ♖:e3-e2 4. ♔h6(♘e4) ♖:d2-c2 5. ♘h3(♖g1) ♖:g2-h2 6. ♖g6(g7) ♖:h3-h4#.
- **181:** I. 1. ♖e6 ♗e7 2. ♔d5 ♙e5 3. ♖c6 d3 4. ♖c5 ♙e4#, II. 1. ♖e7 ♗e8 2. ♔d6 ♙e6 3. ♖c7 d4 4. ♖c6 ♙e5#, III. 1. ♔d7 ♙e7 2. ♖c7 d4 3. ♖g6 d5 4. ♖e8 ♙e6#.
- **182:** I. 1... ♔h5 2. ♘g1 h:g1♗ 3. ♖:g3 ♗:a7+ 4. ♘g7+ ♗:g7#, II. 1... ♔f4 2. ♘g1 h:g1♗ 3. ♖e2 ♗:a3 4. ♗d4+ ♗:d4#, III. 1... ♔h4 2. ♗g1 h:g1♗ 3. ♖f3 ♗:a4 4. ♘b6+ ♗:b6#.

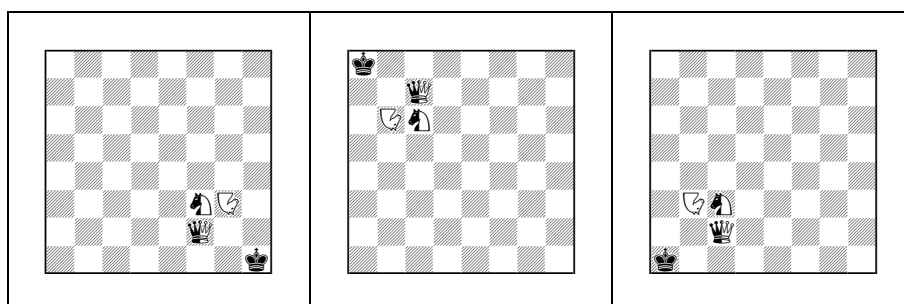
1. čestné uznanie 181 (1370 PAM 118, **Miroslav Bílý**). Trojnásobné sťahovanie všetkých figúr prítomných na šachovnici, ktorému sa nepohnute prizera ♔. Dáma, veža, vežový cvrček na čiernej strane a pešiak, cvrček a dvaja fersovia na strane druhej vytvárajú pri tom tri echové modelové maty. Záverečné postavenia prvých dvoch sú úplne totožné, tretie sa od nich trochu líši. A to preto, že v dôsledku vzniknutej tlačenicke na ôsmom rade si pri blokovaní dvoch kráľovských polí na stĺpci „c“ museli vymeniť miesta veža so svojim cvrčkom a na antibatériové krytie voľného poľa na „e“ stĺpci, na ktorom stojí jeden z bielych fersov, biely cvrček zasa musel ako prekážku použiť namiesto čiernej dámy druhého fersa. Pozrite si na pomocných diagramoch, ako tieto záverečné pozície vyzerajú. Česká klasika s exofigúrami.

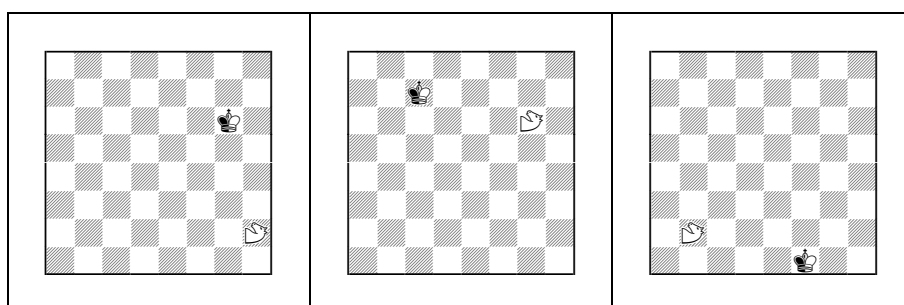

2. čestné uznanie 182 (1031 PAM 115, **Michal Dragoun**). Elegantná súhra troch rôznych bielych exofigúr, vytvárajúcich tretinovú väzbu na vertikále „a“. Každá z nich sa postupne „obetuje“ na g1, z tretinovej väzby vznikne poloväzba, pričom berúci čierny pešiak sa premení na jeden z tých kameňov, ktorý na a-línii ešte zostal. Ten sa ale na túto líniu zasa vráti a zoberie pritom druhú bielu figúru. A nakoniec biely z tejto línie odíde aj poslednou figúrou, a v spolupráci s bielou dámou a čiernym kráľom pripraví záverečný batériový mat. Skladba tak obsahuje tri riešenia s jednotnou strategickou motiváciou, v ktorej medzi bielymi i čiernymi figúrami vystupujú do popredia viaceré cyklické vzťahy. Veľmi pôsobivé.

3. čestné uznanie 183 (1152 PAM 116, **Juraj Lörinc**). Úradnícky šach, tátoš a dve neutrálne figúry vytvárajú tri elegantné riešenia zakončené vždy v inom rohu šachovnice. Matové pozície sú všetky echové, pričom vôbec nevadí, že maty nie sú modelové. Dopracovať sa ku konečným pozíciám nie je celkom jednoduché, preto ich uvádzam v plnej kráse na pomocných diagramoch.

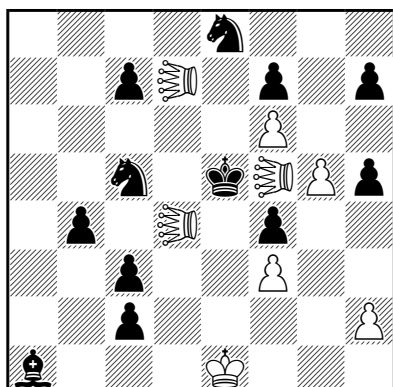

4. čestné uznanie 184 (1368 PAM 118, **Lev Grofman**). Zaujímavá kombinácia dvoch exopodmienok, v ktorých podľa jednej berúci kameň získava navyše chod braného kameňa, ktorý však, podľa druhej, nezmizne zo šachovnice navždy, ale objaví sa na nej po ďalšom ťahu. Pomocou týchto podmienok sa jednej „obyčajnej“ a jednej neutrálnej žirafe podarilo v troch dvojníkových postaveniach zamatovať neutrálneho kráľa, pričom všetky tri maty vytvárajú navzájom ideálne zrkadlové echo. Zaujímavý zážitok a mimoriadne ekonomická pozícia (pozri priložené pomocné diagramy).

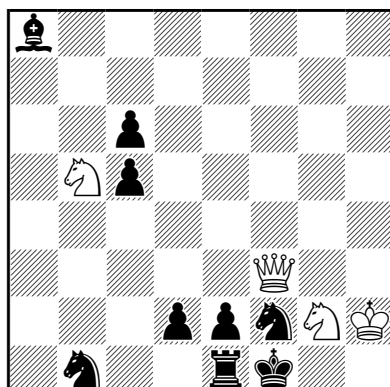

**L. Salai jr., M. Dragoun,
E. Klemanič a L. Packa**
6. čestné uznanie
PAT A MAT 2021

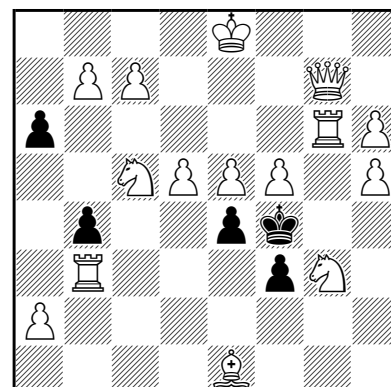
186 4.1... **#2** (8+12)
♖ = leo

Hubert Gockel
7.-8. čestné uznanie e. a.
PAT A MAT 2021

187 **#2** (4+9)
opačný breton

Eugene Rosner
7.-8. čestné uznanie e. a.
PAT A MAT 2021

188 **#2** (15+5)
alsaský Einsteinov šach
b) ♜a6→a7

■ **186:** I. 1. ♜d6 ♜fe6 2.f:e6 ♜:a1#, II. 1. ♜e6 ♜d4d6 2.c:d6 ♜:h5#, III. 1. ♚:d4 ♜a4+ 2. ♚d3 ♜h3#, IV. 1. ♚:f5 ♜b5+ 2. ♚g6 ♜g1#.

	a	b
A	A	B
B	C	D
C	D	C

■ **187:** 1... ♜a3 a 2. ♜:a3(:f2)# A, 1... ♜c3 b 2. ♜:c3(:f2)# B, 1. ♜a3? A hr. 2. ♜:b1(:f2)#, 1... ♜:a3(:g2) a 2. ♜g2# C, 1... ♜c3 b 2. ♜e3# D, 1...d1 ♜!, 1. ♜c3! B hr. 2. ♜:b1(:f2)#, 1... ♜a3 a 2. ♜e3# D, 1... ♜:c3(:g2) b 2. ♜g2# C, 1...d1 ♜ 2. ♜:d1(:f2)#.

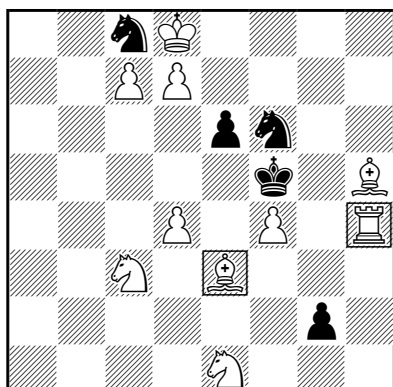
■ **188:** a) 1. ♜:a6(♚)? ilegálne (8 ♜ + 2 ♚), 1. ♜:a6(♜)! t., 1...e3 2. ♜d3(♜)# (2. ♜:b4(♚)? ilegálne – 8 ♜ + 3 ♚), 1...f2 2. ♜e2(♜)# (2. ♜:f2(♚)? ilegálne – 8 ♜ + 3 ♚), b) 1. ♜a6(♜)? ilegálne (9 ♜), 1. ♜a6(♜)! t., 1...e3 2. ♜:b4(♚)# (2. ♜d3(♜)? ilegálne – 8 ♜ + 3 ♜), 1...f2 2. ♜:f2(♚)# (2. ♜e2(♜)? ilegálne – 8 ♜ + 3 ♜).

7.-8. čestné uznanie ex aequo 188 (1367 PAM 118, **Eugene Rosner**). Antiduálový výber prvého ťahu je v tejto skladbe založený na pravidlách alsaského šachu, podľa ktorých po každom ťahu musí byť pozícia legálna. V postavení diagramu nemôže brať na a6 veža, lebo by získala pohyblivosť dámy, ktorá mohla vzniknúť iba premenou deviateho pešiaka; v postavení b), v ktorom ťahy na a6 sú už bez brania, nemôže na toto pole z rovnakých dôvodov vstúpiť jazdec. Vzniká tak recipročná zámena medzi funkciou skutočného a duálového prvého ťahu a zároveň zámena dvoch matov, pričom alsaské pravidlo v nich vylučuje duály v každom variante. Zaujímavá kombinácia exošachu (einsteinovský šach) a ortodoxného šachu (podmienka legality).

9.-10. čestné uznanie ex aequo 189 (1030 PAM 115, **Mario Parrinello**). Vzájomná harmónia medzi strategickým obsahom oboch riešení. Biely poloneutrálny kameň najprv napadne a potom i zoberie svojho kolegu, pritom dvakrát zmení farbu svojho plášťa, a premiestni sa na jednu z línií namierených na bieleho kráľa. ♜ sa medzitým presunie na pole, z ktorého môže kontrolovať polia, z ktorých v prvom ťahu odchádzali a v druhom ťahu sa vzájomne brali biele poloneutrálne kamene. Potom už iba stačí, aby čierny poloneutrálny kameň odstránil niektorého z pešiakov c7, d7, predbežne tým pripravil šach bielemu kráľovi v poslednom ťahu a v duchu exopodmienky sa ako neutrálny kameň premiestnil tak, aby kontroloval polia e3, h4. To biely využije, na týchto poliach šachuje, prinúti tak čierneho k braniu a to sa končí matom bielemu kráľovi. Výborne využitá exopodmienka i použité exofigúry. K dokonalosti snáď chýba iba skutočnosť, že poloneutrálny strelec e3 vstupuje na h4 vždy z poľa f2, zatiaľ čo poloneutrálna veža na pole e3 raz z poľa h3, druhý raz z e2 (to však moje hodnotenie neovplyvnilo).

Mario Parrinello

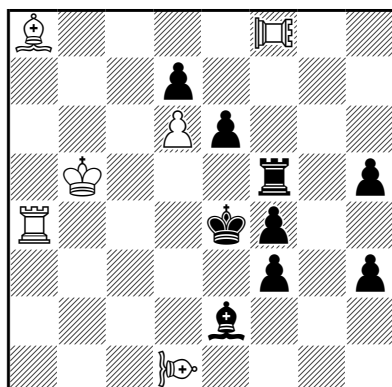
9.-10. čestné uznanie e. a.
PAT A MAT 2021

189 2.1... **hs#3** (10+5)
symetrické anticirce
□ = poloneutrálny kameň

Mario Parrinello

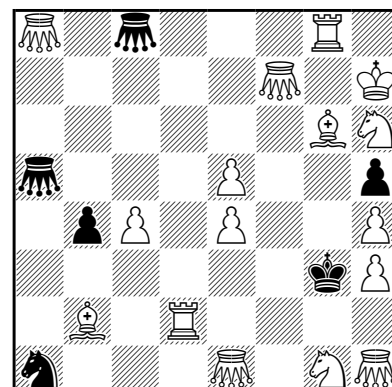
9.-10. čestné uznanie e. a.
PAT A MAT 2021

190 **hs#3** (6+9)
antikráli, isardam
♘ = strel. lion, ♖ = vež. lion
b) ♗d7→a5

Juraj Lörinc

Pochvalná zmienka
PAT A MAT 2021

191 **#2** (16+6)
♞♞ = cvrček

- **189: I.** 1. ♖h3(♖) ♗:e3(♗d6) 2. ♘c2 ♘:d7(♗e2) 3. ♘e3+ ♗:e3(♗d6)#, **II.** 1. ♗f2(♗) ♗:h4(♗a5) 2. ♘f3 ♗:c7(♗f2) 3. ♘h4+ ♗:h4(♗a5)#.
- **190: a)** 1. ♖:f4 ♗:f4 2. ♘:f3 ♗h4 3. ♘c6+ ♗g4#, **b)** 1. ♘:f3 ♗:f3 2. ♖:f4 ♗h1 3. ♖b4+ ♗f3#.
- **191:** 1... ♞cc3 **a** 2. ♗f5# **A**, 1... ♞ac3 **b** 2. ♘f5# **B**, 1... ♞f5+ 2. ♘:f5#, **1.e6!** hr. 2. ♗e5#, 1... ♞cc3 **a** 2. ♘f5# **B**, 1... ♞ac3 **b** 2. ♗f5# **A**, 1... ♞f5+ 2. ♘:f5#, 1... ♗f4 2. ♘e2#.

9.-10. čestné uznanie ex aequo 190 (1153 PAM 116, **Mario Parrinello**). Kombinácia anti-kráľovského šachu a isardamu spolu s vežovým a strelcovým lionom vedie k mimoriadne harmonickej súhre medzi oboma dvojníkovými pozíciami. Najprv sa recipročne zamenia prvé a druhé ťahy bieleho, v rámci čoho sa zruší jedno napadnutie bieleho kráľa. Potom sa presunie jedna z čiernych figúr v duchu isardamu tak, aby ju druhá mohla zacloniť. A potom biely lion šachuje a súčasne blokuje svojmu kráľovi jedno z napadnutých polí, na ktoré by mohol ustúpiť. Jedinou obranou proti takémuto šachu je zrušenie „isardamovského znehybnenia“ zaclonením veže či strelca, čo vedie k druhému zrušeniu napadnutia bieleho kráľa a k jeho matu, keďže prípadný únik na c6, či b4 si už biely predtým zablokoval.

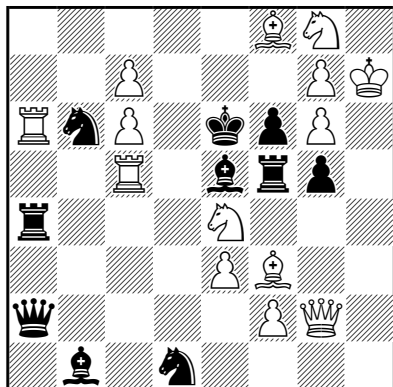
Pochvalné zmienky bez poradia:

191 (1026 PAM 115, **Juraj Lörinc**). K známemu ortodoxnému mechanizmu recipročnej zámene matov je tu pomocou cvrčkov pridaný bohatý motivačný obsah. Voľné kráľovské pole f4 môže biely pokryť iba matmi na f5. Ale po 1. ♗f5 **A** nie je mat pre 1... ♞g4 a 1. ♘f5 **B** vyvracia 1... ♞:f5! Preto tieto maty vyjdú až po obranách príslušnými čiernymi cvrčkami ťahom na c3. Po 1.e6! je to naopak. Tematické maty na jednom poli, práve tak ako aj tematické obrany. Navyše ešte zámerna obrana po šachoch bielemu kráľovi.

192 (1027 PAM 115, **Hubert Gockel**). Dvojnásobná recipročná zámerna matov dosiahnutá pomocou opačného bretonského šachu, čo je v podstate branie dvoch kameňov odrazu. Tým sa, samozrejme, znásobuje motivačná náplň ťahov s bráním a celá kombinácia môže byť oveľa obsažnejšia. V našom prípade je v prvých dvoch zvodnostiach primárnym útočným motívom zrušenie krytia poľa g5 priviazaním a obranným motívom zrušenie ťahu hrozbového kameňa bráním. Obe čierne obrany majú aj rovnaký škodlivý motív – umožnenie ťahu pešikovi g7 odblokovaním s nasledujúcou premenou na dámu alebo strelca. Vtedy sa ukáže prvý antiduálový „bretonský motív“. Ak na g4 stojí ♗, tak po 1... ♗:e4(:g8) sa pešiak g7 nemôže premeniť na strelca, lebo by ho veža „zobrala“ spolu so ♗g4 (mení sa iba na dámu), a keď na g4 stojí dáma, to isté platí o premene na dámu, lebo by nasledovalo 1... ♗:g4(:g8)! Preto vychádza iba 2.g8♗#. Podobný antiduálový výber platí aj o obrane 1... ♗e4(:g8), iba

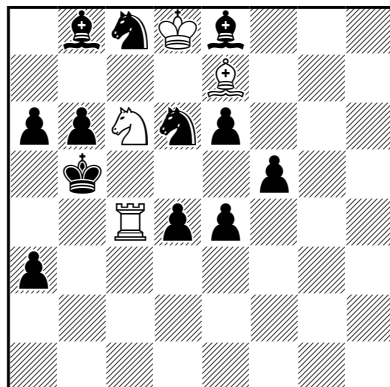
s jeho opačnými dôsledkami. Vo fáze po 1. ♖g4? nejde 2.g8 ♖? pre 1... ♕:g2(:g8)! a po 1. ♖g4! nevychádza 2.g8 ♕? pre 2... ♕:f3(g8)! Druhá dvojica obrán má tiež spoločný „bretonský“ obranný motív – uvoľnenie kráľovského poľa d7 „bretonským odstránením ♖c6“, ale aj rovnaký škodlivý motív – zrušenie krytia poľa premeny na c8 priviazaním. A tiež tu fungujú podobné antiduálové motívy. Po 1. ♖g4? ♜:f2(:c6) vychádza iba 2.c8 ♖#, a po 1... ♖:f2(:c6) iba 2.c8 ♕#. Samozrejme, po 1. ♖g4! je to naopak. Dobre využitie bretonské motívy a zaujímavý novostrategický motivačný obsah.

Hubert Gockel
Pochvalná zmienka
PAT A MAT 2021

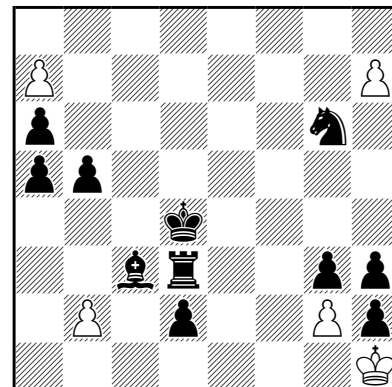
192 #2 (14+10)
opačný breton

Igor Agapov
Pochvalná zmienka
PAT A MAT 2021

193 ser-h#4 (4+12)
3.1...

Ladislav Packa
Pochvalná zmienka
PAT A MAT 2021

194 2.1... (5+11)
legal parry ser-h#6

■ **192:** 1. ♖g4? hr. 2. ♜:g5(:f6)#, 1... ♖:e4(:g8) a 2.g8 ♖# **A**, 1... ♕:e4(:g8) b 2.g8 ♕# **B**, 1... ♜:f2(:c6) c 2.c8 ♖# **C**, 1... ♖:f2(:c6) d 2.c8 ♕# **D**, 1... ♕f4 2. ♕:f5(:a4)#, 1... ♜:e3(:c6)!, 1. ♖g4! hr. 2. ♜:g5(:f6)#, 1... ♖:e4(:g8) a 2.g8 ♕# **B**, 1... ♕:e4(:g8) b 2.g8 ♖# **A**, 1... ♜:f2(:c6) c 2.c8 ♕# **D**, 1... ♖:f2(:c6) d 2.c8 ♖# **C**, 1... ♕f4 2. ♖:f5(:a4)#, 1... ♜:e3(:c6) 2.c8 ♕#.

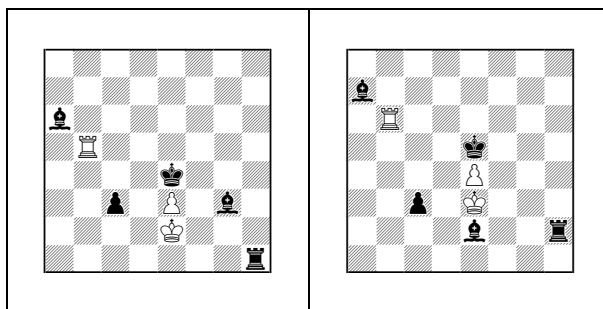
■ **193:** I. 1. ♜:e7 2. ♜d5 3. ♜b4 4. ♖a4 ♖:b4#, II. 1. ♕:c6 2. ♖a5 3. ♕a4 4. ♜b5 ♕b4#, III. 1. ♖:c4 2. ♖d5 3. ♜c4 4. ♕e5 ♜b4#.

■ **194:** I. 1. ♖c4 2. ♕d4 3. ♕:a7 4. ♕e3 5. ♕h6 h8 ♖! 6. ♖d5 ♖c3#, II. 1. ♖e3 2. ♖d7 3. ♖:h7 4. ♖b7 5. ♖b6 a8 ♖! 6. ♕d4 ♖e4#.

193 (1033 PAM 115, **Igor Agapov**). Z troch bielych figúr je vždy jedna braná v prvom ťahu, druhá kryje kráľovské polia a tretia matuje. V týchto funkciách sa cyklicky vystriedajú a vytvárajú tak cyklickú formu Zilahiho témy. Pritom všetky maty sú modelové a uskutočňujú sa na jednom poli. Pravda, nie všetky čierne figúry sú plne využité.

194 (1034 PAM 115, **Ladislav Packa**). Pekný príklad na sériovoťahový pomocný mat s podmienkou legal parry. Jednou z možností, kedy môže v tomto prípade pasívna strana ťahať, je, keď z dvoch pešiakov, stojacich na siedmom rade, jeden je braný a druhému sa zablokuje pole, z ktorého sa na siedmy rad mohol dostať. V tejto skladbe je spracovaná práve táto možnosť. V jednom riešení strelec c3 zoberie ♖a7 a zablokuje pole h6 (lebo príchod pešiaka na h7 z g6 je ilegálny), v druhom zasa ♖d3 zoberie ♖h7 a tentoraz zablokuje pešiakovi diagonálne pole b6 (lebo ťah a6-a7 je ilegálny). Druhá z figúr potom zablokuje aj jedno z kráľovských polí, po čom môže nasledovať mat premenenou dámou. Veľmi harmonická súhra oboch riešení zakončená farebným echom s modelovými matmi.

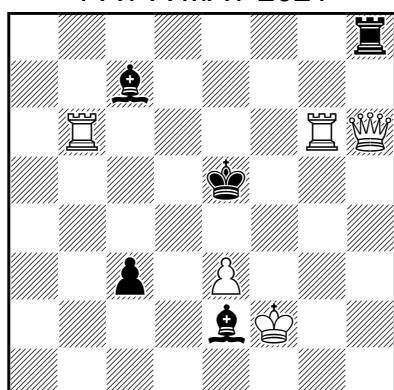
195 (1037 PAM 115, **Viktor Syzonenko**). Dve riešenia zakončené patom, ktorý síce nie je čistý, ale v ktorom hlavné aktéri (♖e2, ♖e3, ♖b5 – ♖e4, ♖h1, ♕a6) vytvárajú echo posunuté o jeden rad (pozri priložené pomocné diagramy). Okrem tohto špeciálneho echa vystupuje do popredia najmä väzba bielej veže, v ktorej si obaja čierni strelci vymenili úlohu. Zaujímavá analógia.

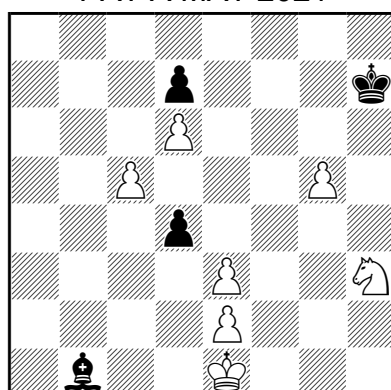
Viktor Syzonenko
Pochvalná zmienka
PAT A MAT 2021

Ľuboš Kekely
Pochvalná zmienka
PAT A MAT 2021

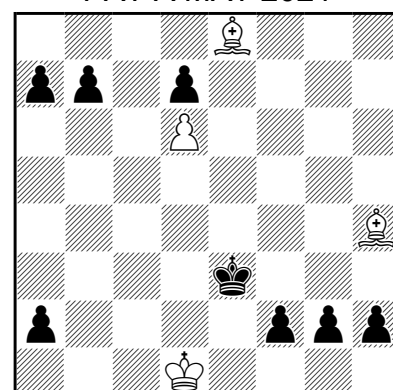
Boris Gelpernas
Pochvalná zmienka
PAT A MAT 2021

195 2.1... **hs=4** (5+5)

196 **ser-h#24** (7+4)
degradačný šach

197 **ser-h=26** (4+8)
bicolores

■ **195:** I. 1. ♖g3 ♕a6 2. ♖b5+ ♔e4 3. ♔e2 ♕:g3 4. ♚h1+ ♜:h1=, II. 1. ♖gd6 ♕:d6 2.e4 ♕b8 3. ♔e3 ♕a7 4. ♚h2+ ♜:h2=.

■ **196:** 1. ♔g6 2. ♔f5 3. ♔e4 4. ♔:e3 5. ♕h7(♜) 6.h6 7.h:g5 8.g4 9.g3 10.g2 11.g1 ♕ 12. ♕h2 13. ♕:d6 14. ♕f4 15.d6 16.d:c5 17.c4 18.c3 19.c2 20.c1 ♕ 21. ♕a3 22. ♕e7(♜) 23.e5 24.e4 ♜f2(♜)#.

■ **197:** 1.b5 2.b4 3.b3 4.b2 5.b1 ♕ 6.a1 ♜ 7. ♜a5 8. ♜h5 9.a5 10.a4 11.a3 12.a2 13.a1 ♜ 14. ♜a7 15. ♕e4 16. ♕a8 17. ♜b7 18. ♔f3 19.f1 ♞ 20.g1 ♜ 21. ♜g4 22. ♞g3 23. ♞e2 24. ♞f4 25. ♞g2 26.h1 ♕ ♕:h5=.

196 (1157 PAM 116, **Ľuboš Kekely**). Zdá sa, že by stačilo prísť štyrmi ťahmi kráľom na e3, v piatom ťahu zablokovať strelcom pole e4 a keď sa nájde spôsob, ako uzavrieť aj pole f4, degradáciou jazdca na f2 matovať čierneho kráľa. Lenže až také jednoduché to nie je. Preto v piatom ťahu strelec pole e4 nezablokuje, ale degraduje sa na h7 na pešiaka, čím sa začne zložitý, ale presný manéver. V jeho priebehu sa ♜h7 premení na g1 na strelca a ten najprv odblokuje ♜d7 a potom zablokuje pole f4. Odblokovaný ♜d7 sa opäť premení na strelca, na e7 sa degraduje na pešiaka a až ten zablokuje kráľovské pole e4. Dve čierne a jedna biela degradácia, dve premeny na strelca a dobrá ekonómia použitých prostriedkov.

197 (1158 PAM 116, **Boris Gelpernas**). Zo siedmich čiernych pešiakov sa šesť premení na slabé figúry (3× ♜, 2× ♕, 1× ♞), ktoré s použitou exopodmienkou vyústia do záverečného patu. Z čiernych kameňov, ktoré okrem kráľa nakoniec zostanú na šachovnici, sú tri vo väzbe a tri sú nepohyblivé vďaka blokovaniu.

198 (1269 PAM 117, **Ľuboš Kekely**). Výber premeny na správnu figúru na princípe degradačného šachu. Prvýkrát sa biely musí rozhodnúť, na čo sa premeniť, keď jeho pešiak d3 dokráča na e7. Na dámu sa premeniť nemôže, lebo by nevyšlo 8. ♚:a6? Preto sa premení na strelca, strelec zoberie na a6 bez šachu a nakoniec aj na g2, kde sa v duchu degradačného šachu zrodí biely pešiak. Keď ten dokráča na g7, znovu vznikne otázka – na čo sa premeniť?

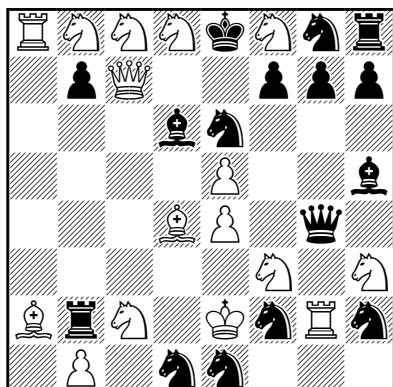

svojho na b5. A podobne – po obranách s blokováním polí d6 a e6 nasledujú analogické maty s odstránením bielych pešiakov c5, f5. Perspektívna možnosť využitia bretónskeho šachu.

Zvláštna cena 201 (1272 PAM 117, **Henryk Grudziński**). Odohrať podľa pravidiel circe-parrain-šachu 24 ťahov, a to tak, aby vo vzniknutej pozícii zostalo na šachovnici sedem bielych a šesť čiernych jazdcov, je určite obdivuhodný výkon. S ostatnými druhmi exošachových skladieb je však neporovnateľný, preto mu udeľujem iba zvláštnu cenu.

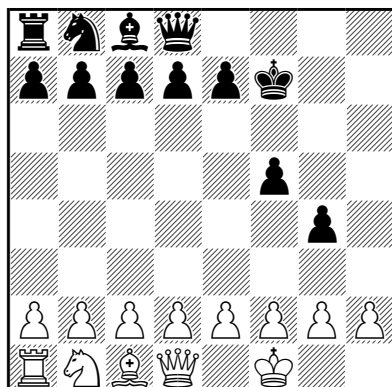
Henryk Grudziński
Zvláštna cena
PAT A MAT 2021

201 (16+16)

Po 24. ťahu bieleno
circe parrain

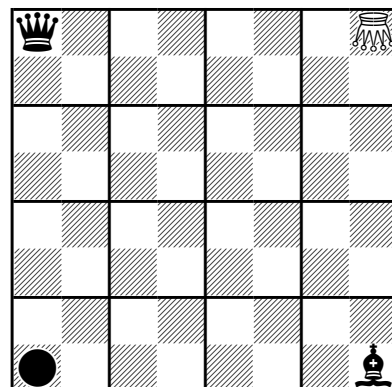
Henryk Grudziński
Zvláštne čestné uznanie
PAT A MAT 2021

202 (13+12)

Po 8. ťahu čierneho
Einsteinov šach

Udo Degener
Zvláštna pochvalná zmienka
PAT A MAT 2021

203 h#41 (1+3)

mriežková šachovnica
koko, abecedný šach
♔ = kráľovský strelca
● = sirota, ♁ = cvrček

■ **201**: 1. ♖c3 d5 2. ♖:d5 ♙e6(f3) 3. e4 f:g2 4. ♙b5(c6) ♜d7 5. c:d7+ ♚:d7(♜d6) 6. ♙a6(♜c8) ♚:c8 7. ♙f1(♜h3) g:f1 ♜ 8. ♖f3(♙e3) ♜:h2 9. ♙b6(e5) a5 10. ♙:a5 ♙g4(c3) 11. ♚e2 ♙h5 12. ♙:c7 ♚g4(g3) 13. ♖:e7 ♚:a2(♜e1) 14. ♙:d6(b1) ♚:b2(♜e6) 15. ♚a7(♜b8) g2 16. ♚a2 ♚:c2 17. ♚a8(♜c8) g:h1 ♜ 18. ♙b2(♚g2) ♚:b2 19. ♚c1(♙a2) c:d2 20. ♚c7(♜d8) ♙:e7 21. ♚c3(♜e3) ♙:d6 22. ♚c1(♙d4) ♜:f2 23. ♚c7(♜f8) d1 ♜+.

■ **202**: 1. h4 g5 2. h:g5(♜) f5 3. ♖:h7(♙) ♚f7 4. ♙:g8(♚) ♚:h1(♚) 5. ♚g4(♙) ♚:g1 6. ♙f3(♜) ♚:f1+ 7. ♚:f1 ♙h6(♜) 8. ♖h2(♙) ♜g4(♜).

■ **203**: 1. ♚g8 ♙f8 2. ♚f7 ♙f6 3. ♚e6 ♙d6 4. ♚d5 ♙d4 5. ♚c4 ♙b4 6. ♚b3 ♙b2 7. ♚c2 ♙d2 8. ♚b2 ♙a2 9. ♚b3 ♙c4 10. ♚b5 ♙a6 11. ♚b7 ♙c8 12. ♚d7 ♙e6 13. ♚e7 ♙e8 14. ♚d8 ♙c8 15. ♙b7 ♙e8 16. ♚e7 ♙e6 17. ♙d5 ♙e8 18. ♙f7 ♙g6 19. ♚g5 ♙g4 20. ♙h5 ♙g6 21. ♚g4 ♙g3 22. ♚f4 ♙e5 23. ♚d4 ♙c3 24. ♚d2 ♙e1 25. ♚f2 ♙g3 26. ♚g2 ♙g1 27. ♚f1 ♙e1 28. ♙e2 ♙g1 29. ♚d1 ♙c1 30. ♚e1 ♙f1 31. ♚d1 ♙d3 32. ♚b1 ♙f1 33. ●c1 ♙d3 34. ♚c2 ♙f1 35. ♚b2 ♙d3 36. ♚d4 ♙d5 37. ♚e4 ♙f3 38. ♙d1 ♙d5 39. ♚c4 ♙b3 40. ♚b4 ♙b5 41. ♚b2 ♙b1#.

Zvláštne čestné uznanie 202 (1160 PAM 116, **Henryk Grudziński**). Vďaka einsteinovskému šachu získava pešiak h2 postupne pohyblivosť jazdca, strelca, veže, a zasa strelca a jazdca, a ako pešiak sa vracia na svoje pôvodné pole.

Veľmi zaujímavá kombinácia výzvy a zvoleného druhu exošachu s neobyčajným obsahom, avšak opäť neporovnateľným s obsahom ostatných skladieb.

Zvláštna pochvalná zmienka 203 (1029 PAM 115, **Udo Degener**). O tejto naozaj exotickú kombináciu (abecedný šach, koko, strelcový kráľ, sirota, cvrček, exošachovnica a 41 ťahov!) autor tvrdí, že ide o pomocný mat, ktorý má pri takejto konštelácii figúr rekordný počet ťahov. Uveril som mu a skladbu zaraďujem medzi zvláštne vyznamenania.

Štúdium skladieb tohto turnaja bolo mimoriadne náročné, prinútilo ma naštudovať si nové druhy exošachov a detailne posúdiť, ktorý z nich je efektívnejší, ale prinieslo mi, vďaka tomu, aj množstvo nevšedných zážitkov. Ďakujem preto všetkým autorom za súťažné skladby, usporiadateľovi za vedenie súťaže, ako aj redakcii časopisu za podporu exošachových turnajov. Ak dožijem, tak toto poďakovanie prednesiem aj na najbližšom zasadnutí Výkonnej rady SOKŠ.

V Bratislave, 15. januára 2022

Juraj Brabec, medzinárodný rozhodca FIDE pre kompozičný šach

Marek Kolčák: POHODA V RIGE

Do Lotyšska sme cestovali s nádejou na dobrý výsledok. Do reprezentácie sa po štyroch rokoch po bronzovej Ochride vrátila naša hlavná hviezda Tomáš Peitl. Družstvo doplnili Richard Dobiáš, Oto Mihalčo a ja. Účasť v Rige preriedil doznievajúci strach z covidu a ruská vojenská agresia na Ukrajinu. Sankcie vyradili družstvá Ruska a Bieloruska, prísť nemohli ani Ukrajinci. Podľa priemerného ratingu štyroch členov družstva boli hlavnými favoritmi Srbsko 2460, Poľsko 2363, Litva 2327, Slovensko 2280 a Holandsko 2250. Srbsko a Poľsko malo v reprezentácii dvoch veľmajstrov, Litva a Holandsko po jednom. Naš doteraz najlepší výsledok na ME boli piate miesta v Pardubiciach 2007 a lasi 2015.

Výber skladieb a rozhodovanie otvoreného mal na starosti domáci Antons Gajevskis. Absolvovali sme ho v plnej zostave, Tomáš potvrdil dobrú formu šiestym miestom. Na veľmajstrovskú normu mu chýbalo iba 1,5 bodu. Vyhral hlavný favorit Danila Pavlov pred Bojanom Vučkovičom. Tretie miesto a veľmajstrovskú normu vybojoval David Hodge. Ja som odovzdal druhé kolo otvoreného pred limitom s úplne zle vyriešeným samomatom. Preto som dostal zákaz predčasného odovzdania dvojťažiek v prvom kole šampionátu. Zhodou okolností boli dvojťažky veľmi ľahké. Po vyriešení som si ich postavil na šachovnicu a prehral všetky riešenia ľahko po ľahu. Aj tak mi ostalo pár minút, ktoré som poctivo presedel. Taktika sa nám vyplatila. Všetci štyria sme získali 15 bodov. Tomáš nemal moje obmedzenie, ušetril polovicu času. Šesť družstiev získalo 45 bodov, my sme mali vďaka Tomášovi najlepší čas. Trojťažky vyhrala Litva. Tomáš a Richard bodovali naplno, ja som zlyhal na tretej úlohe. Zaradili sme sa na štvrté miesto za Litvu, Poľsko a Srbsko. Nečakane dobre sme zvládli štúdie, po ktorých sme prebehli Poľsko o 0,25 bodu. Vpredu si upevnila náskok Litva pred Srbskom. Druhý deň otvorili samomaty. Bolo to naše najlepšie kolo. Všetci traja sme vyriešili šesťťahový samomat, iba Richard stratil jeden bod za zabudnutý variant v dvojťažke. Vyhrali sme kolo o štyri body pred Poľskom a Holandskom. Srbi zaostali o 5 a Litva dokonca o 15 bodov. Vedenia sa ujali Srbi, my sme boli druhí pred Litvou a Poľskom. Najťažším kolom boli mnohoťažky. Tomáš a Richard vyriešili jednu celú a jednu neúplnú úlohu. Ja som po ťažkom boji zdolal iba desaťťažku. Kolo vyhrala Litva a vrátila sa na prvú pozíciu. My sme si udržali druhé miesto. Srbsko a Poľsko mali o tri body menej ako my. Pomocné maty vyhrali Srbi a znovu sa vrátili na čelo. Ostatné poradie zostalo zachované. Prvá štvorka družstiev sa zmestila do intervalu 5 bodov. Poliaci nás v pomocných matoch porazili o 2,25 bodu. Naš náskok sa scvrkol na 0,75 bodu, ale stačilo to na prvý slovenský bronz na ME. Oto Mihalčo do bodovania družstva nezasiahol nielen preto, že sa mu nedarilo. Hlavnou príčinou bolo, že naša prvá trojka podala veľmi konzistentný výkon a nedala mu príležitosť hasiť prípadný kolaps ani v jednom kole.

Tomáš Peitl potvrdil príslušnosť k úzkej svetovej špičke ďalšou individuálnou bronzovou medailou, tentoraz na ME. Dúfame, že trochu skráti intervaly medzi svojimi reprezentačnými vystúpeniami. Pred ním sa dostali iba Danila Pavlov a Piotr Murdzia, obaja obhájili svoje pozície z európskeho šampionátu v Aténach v roku 2019 (dve ME sa nekonali kvôli pandémie). Skvelý

Julia Vysocka nám odovzdáva bronzové medaily.
 Hore vľavo **Tomáš Peitl**, vpravo **Richard Dobiáš**,
 dole vľavo **Marek Kolčák**, vpravo **Oto Mihalčo**.
 Foto Maksims Pučinskis

Zľava bronzové **Slovensko** Peitl, Kolčák, Mihalčo, Dobiáš,
 zlaté **Srbsko** Vučković, Serafimović, Kovačević, Radović,
 strieborná **Litva** Chocenka za Radovićom, Steponavičius za Chocenkom, Vid. Satkus a Limontas.
 Foto Maksims Pučinskis

PAT A MAT TOURNEYS

PAT A MAT has pleasure in announcing international tourneys for a) orthodox twomovers 2022 (judge Bogusz Piliczewski, Poland), b) threemovers 2022-2023 (judge Marián Križovenský, Slovakia), c) moremovers 2022-2023 (judge Oto Mihalčo, Slovakia), d) studies 2022-2023 (judge Yochanan Afek, Israel/Netherlands), e) helpmates 2022 (judge Béla Majoros, Hungary), f) self-mates and reflexmates 2022-2023 (judge not yet specified), g) fairies 2022 (judge Ralf Krätschmer, Germany). Entries should be sent to the editors of the sections (see below) or to Michal Dragoun as soon as possible but before 15th October of the year.

PAT A MAT vypisuje medzinárodné skladateľské turnaje v kompozičnom šachu v týchto oddeleniach: a) ortodoxné dvojťažky 2022 (rozhodca Bogusz Piliczewski, Poľsko), b) trojťažky 2022-2023 (rozhodca Marián Križovenský, Slovensko), c) mnohoťažky 2022-2023 (rozhodca Oto Mihalčo, Slovensko), d) štúdie 2022-2023 (rozhodca Yochanan Afek, Izrael/Holandsko), e) pomocné maty 2022 (rozhodca Béla Majoros, Maďarsko), f) samomaty a reflexné maty 2022-2023 (rozhodca zatiaľ neurčený), g) exo 2022 (rozhodca Ralf Krätschmer, Nemecko). Súťažné skladby posielajte priebežne na adresy vedúcich jednotlivých oddelení alebo vedúceho redaktora (pozri nižšie), ale najneskôr do 15. októbra kalendárneho roka.

ZOZNAM PODPOROVATEĽOV PAM

Anton Brádzik, Richard Dobiáš, Peter Gvozdjak, Tichomír Hernádi, Ján Jurčo, Emil Klemanič, Marek Kolčák, Juraj Lörinc, Jozef Pinter, Bohuslav Sivák, Marcel Susa, Juraj Šťastný.

Definície použitých exokameňov, exopodmienok a výziev nájdete na stránke SOKŠ:

<https://pam.soks.sk/terminologia/exokamene-v-pam/>

<https://pam.soks.sk/terminologia/exopodmienky-v-pam/>

<https://pam.soks.sk/terminologia/vyzvy-v-pam/>

PAT A MAT, časopis kompozičného šachu

Vedúci redaktor: **Michal Dragoun**, Kettnerova 1939/3, CZ-155 00 Praha 5,

e-mail: m.dragoun@gmail.com

#2: **Peter Gvozdjak**, Hlaváčiková 9, SK-841 05 Bratislava 4, e-mail: peter.gvozdjak@gmail.com

#3: **Juraj Šťastný**, M. M. Hodžu 2417/11, SK-960 01 Zvolen, e-mail: juro.stastny@gmail.com

#n, exo: **Juraj Lörinc**, Pažitková 5, SK-821 01 Bratislava 2, e-mail: juraj.lorinc@gmail.com

+/=: **Ľuboš Kekely**, SK-023 32 Snežnica 128, e-mail: kekely@zmail.sk

h#: **Ladislav Salai jr.**, Kernova 6, SK-036 01 Martin, e-mail: ladislav.salai61@gmail.com

Technická realizácia: **Ivan Jarolín**, Černyševského 39, SK-851 01 Bratislava 5,

e-mail: ijarolin@gmail.com

Distribúcia: **Juraj Lörinc**, Pažitková 5, SK-821 01 Bratislava 2, e-mail: juraj.lorinc@gmail.com

Vydáva © **Slovenská organizácia kompozičného šachu**, občianske združenie, Zimná 2, SK-821 02 Bratislava, e-mail: soks@soks.sk, IČO 31749917.

Predplatné na účet vedený v Tatra Banke (do správy pre prijímateľa uvedte svoje meno):

IBAN SK33 1100 0000 0026 2902 3890, Swift code (BIC): TATRSKBX.